The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NE
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Sausio-January 8 d., 1940 | No. 6

Rusų Laivyno Manevrai Juodojoj Juroj

RUMUNIJOS LAIVUI ĮSAKYTA PASILIKTI UOSTE

Karalius Karolis sako, kad Rumunija gins savo rubežius

CONSTANTA, Rumunija, sausio 7. — Rumunijos vyriausybė davė įsakymą savo laivui Bessarabia sugrįžti į Turkijos uostą Istanbul ir pasilikti uoste kol rusų karo laivynas darys manevrus Juodojoj Juroje netoli Dardanelų.

Rumunijos karininkai kalba, kad rusų laivyno manevrai daromi nepaprastai arti Dardanelų — sąsmaugos tarp Juodosios ir Viduržemio jurų.

Kitas dalykas. Rusijos spauda minėjo apie savo laivyno manevrus seniau ir paskelbė, kad jie pasibaigę gruodžio 18 dieną. O dabar vėl manevrai... Nestebėtina, kad Rumunija domisi klausimu: ką Rusijos manevrai reiškia?

Turkiją prieš savaitę ištiko skaudi nelaimė. 45,000 gyventojų žuvo žemės drebėjime. Kiti tukstančiai sužeisti, Badas ir ligos graso bent kai kurioms šalies dalims. Parankus momentas paklupdyti Turkiją ant kelių. Antra vertus, Rumunijos karalius tik šeštadienį pasakė, kad Rumunija mirs gindama savo rubežius.

Ar šitie įspėjimai ir manevrai nereiškia, kad Rumunijai ar Turkijai, arba abiems šalims gresia konfliktas su Rusija? — klausia Balkanų gyventojai.

Pereitos savaitės gale Italijos užsienių reikalų ministeris Ciano ir Vengrijos užsienių reikalų ministeris Csaky turėjo dviejų dienų konferenciją. Ryšium su ja Italija ir Vengrija įspėjo Rusiją neįsti į Balkanus. Konferencija pasibaigė pareiškimu, kad tenka laukti tolesnių įvykių, kad einamojo momento klausimais Vengrija ir Italija pilnai sutinka.

Ir Italijos įspėjimas Rusijai skaitomas reikšmingu. Sakoma, Vengrija sutiktų padėti Rumunijai kare su Stalinu. Bet už talką ji reikalauja Transylvanijos dalies, kuri prieš Pasaulio karą priklausė Vengrijai, o po karo atiduota Rumunijai. Italija pasižadėjusi daryti spaudimą į Rumuniją, kad ši išpildytų Vengrijos norus.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

NEW YORK.—44 lėktuvai, kurie liko pasiųsti Suomijai.

RIAUŠĖS IŠSIVERŽUSIOS MURMANSKO SRITY

COPENHAGEN, Danija, sausio 7. — Čia gaunami pranešimai, kad Murmansko srity, Rusijos šiaurėje (Suomijos kaimynistėje), išsiveržusios riaušės. Jos įgijusios sukilimo požymių. Rusijos kariuomenė, pasiųsta riaušių malšinti, nesugebėjusi Murmansko pasiekti, nes suomiai įvairiose vietose nukirto geležinkelį.

Bet ir Karelioj, pietų Suomijos kaimynystėje, Rusijos gyventojai rodo sujudimo. Ir čia daugelis gyventojų yra suomių, nors jie gyvena Rusijos teritorijoje. Ir čia tie gyventojai padeda Suomijos kareiviams kaip galėdami.

Lynčiavimo bilius kongrese

WASHINGTON, D. C., sausio 7. — Pirmadienį atstovų rumai paima svarstyti Gavagano bilių atkreiptą prieš lynčiavimus. Manoma, bilius bus priimtas iki trečiadienio. Bet senate, pranašaujama, jis busiąs palaidotas.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Sniegas, gal but tirštas; vidutinio stiprumo ir apystipriai daugiausia pietų rytų vėjai; temperatura mažai tepasikeis; saulė teka 7:18 v. r., leidžiasi 4:34 v. v.

Neleidžia vykti į žemės drebėjimo užgautas vietas

ISTANBUL, Turkija, sausio 7. — Daug Turkijos gyventojų nori vykti į Erzincan ir kitus Turkijos miestus ir kaimus, kuriuos prieš savaitę skaudžiai užgavo žemės drebėjimas. Tačiau valdžia uždraudė civiliems gyventojams šitas keliones.

Vien Erzincane žuvo apie 14,000 žmonių.

Valdžia bijo, kad užgautose apylinkėse gali kilti maras, taigi stengiasi palaikyti kvarantiną.

Padėtis nukentėjusių dėl žemės drebėjimo Anatolijoj, be kita ko, skaudžiai jaučiama todėl, kad apylinkėje mažai miško, truksta jo net laikinoms lušnoms pasistatyti.

Holandija ginsis nuo priešų — vėl pareiškė valdžia

HAAGA, Holandija, sausio 7. — Nuo pat karo pradžios Holandijai grėsė nacių invazijos pavojus. Kart kartėmis valdžios atstovai pareiškė, jogei Holandija ginsis, jeigu svetima šalis mėgins jon įsiveržti.

Kurį laiką kalbos apie invaziją buvo aprimusios. Tačiau pastaruoju laiku jos atsinaujina, ir pereitą šeštadienį Holandija vėl išleido įspėjimą, kad ji ginkluota jėga pasitiks jos neutralumo laužymą.

Rusijoj Kalėdos

MASKVA, sovietų Rusija, sausio 7. — Sekmadienį, sausio 7 d., buvo Kalėdos Rusijoje. Čia Kalėdos minimos pagal senąjį kalendorių. Pamaldos ir apeigos laikytos cerkvėse ir soboruose.

Audra dėl pakeitimų Britanijos valdžioje

LONDONAS, Anglija, sausio 7. — Pereitą penktadienį Chamberlain pašalino iš ministerių kabineto karo ministerį, Leslie Hore-Belisha. Spauda, partijų vadai, visuomenės opinija reikalauja paaiškinimo, kodėl karo ministeris tapo pašalintas. Reikalaujama net pilnų parlamento debatų tuo klausimu.

Nurodoma, kad Leslie Hore-Belisha sutvarkė Britanijos armiją. Pašalino senus, sustingusius generolus, jų vietose padėjo jaunesnius, energingesnius. Jis įvedęs karo departamente gyvumą. Jis sutvarkęs pakrikusius departamento reikalus. Bet generolai galų gale paveikę Chamberlainą, ir Hore-Belisha gavęs saktį.

Audra dar nepraėjus, ji atrodo stiprėjant, ir manoma, Chamberlainui teks duoti platų paaiškinimą.

Švedija aiškinasi neutrali esanti

STOCKHOLM, Švedija, sausio 7. — Švedijos valdžia jaučiasi nerami dėl to, kad paskutinėmis dienomis Britanijos spaudoje pasirodė daug pranešimų, buk ji, Švedija, gavusi paramos iš Britanijos ir dar gaunanti jos.

Švedija aiškina, kad ji paramos negavo, kad ji pasilieka visai neutrali, kaip buvo iki šiol. Teisybė, Švedija davusi pagalbos Suomijai, bet ji neketinanti giliau į Suomijos-Rusijos konfliktą kištis.

Kodėl Švedija aiškinasi? Todėl, kad bijo Vokietijos agresiją išprovokuoti.

Britanijos bombonešis sudužo

LONDONAS, Anglija, sausio 7. — Pereitą šeštadienį sudužo Britanijos karo lėktuvas bombonešis. Trys lakunai žuvo nelaimėje.

82,000 vokiečių nori pasilikti Italijoj

ROMA, Italija, sausio 7. — Galutini daviniai rodo, kad 82,542 Tyroliaus vokiečiai nori pasilikti Italijoje, o 185,365 nori persikelti į Vokietiją.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

—Sąjudis Anglijoje dėl pašalinimo iš vietos ministerio Hore-Belisha nesiliauja. Kalbama, kad premjeras Chamberlain paaiškins pašalinimo priežastis parlamentui antradienį — gal but slaptame posėdy.

—Rusai jau antrą dieną nerodė veiklumo Karelijoj, Suomijos pietų fronte. Jie stiprina savo pozicijas. Šiaurėje suomiai sunaikino rusų slidininkų batalioną. 300 slidininkų užmušta. Salla sektore besitraukianti rusų kariuomenė susilaukė pagalbos. Rusų divizija išgelbėta.

—Britanijoj prasideda skirstymas maisto reikmenų pagal korteles. Valdžia aiškina, kad maisto šaliai ištenka. Skirstymas įvestas tikslu apsisaugot nuo trukumo maisto kada nors ateity.

—Britanijos pasažierinis laivas nukentėjo nuo minos. Vienas jureivis užmuštas, 13 sužeistų.

Rumunija žus kariaudama — sako karalius

BUCHAREST, Rumunija, sausio 7. — Pereita savaitė buvo karingų pareiškimų savaitė. Holandija įspėjo nacius ginsiantis prieš invaziją. Šveicarija patarė savo piliečiams įsigyti porai mėnesių maisto reikmenų. Rumunijos karalius, peržiurėdamas kariuomenę Kišeniove (Chisinau) pasakė, kad rumunai mirs gindami savo rubežius.

Rumunijos karaliaus pareiškimas skaitomas kaipo įspėjimas rusams ir vengrams, kad Rumunija neketina duoti savo teritorijos nė rusams, nė vengrams.

20,000 kinų užmušta

TOKIO, Japonija, sausio 7. — Japonijos pranešimas sekmadienį sako, kad 20,000 kinų žuvo mušy į šiaurę nuo Cantono. Japonai paėmė keletą kinų miestų. 8,000 kinų paimta nelaisvėn.

Prašys $25,000,000 paskolos suomiams

WASHINGTON, D. C., sausio 7. — Senatorius William H. King (demokratas iš Uath) pereitą šeštadienį pareiškė, kad jis ruošia rezoliucija pagalbos Suomijai teikimu reikalu. Šią savaitę jis įteiks kongresui rezoliuciją, prašančią duoti suomiams $25,000,000 paskolą. Pinigai numatomi išleisti pirkimui maisto, gyduolių ir kitokių gyvenimo reikmenų.

Nors Jungt. Valstijų kongreso narių tarpe yra didelis pritarimas suomiams, tačiau izoliacijos šalininkai planuoja smarkų pasipriešinimą Kingo rezoliucijai, jeigu ji bus kongresui įteikta.

Jungt. Valstijų-Argentinos prekybos derybos nutruko

WASHINGTON, D. C., sausio 7. — Valdžia paskelbė, kad Jungt. Valstijų ir Argentinos derybos prekybinei sutarčiai atnaujinti nutruko. Derybų pairimu patenkinti kai kurie kongresmanai — tie, kurie atstovauja žemės ukio valstijas.

Mat, Jungt. Valstijų ukininkai bijų, kad sutartis su Argentina sumažins tarifus, o dėl to Jungt. Valstijų kenuotai mėsai, vilnoms ir kitiems produktams teks atlaikyti stiprią tokių pat produktų Argentinos kompeticiją.

20,000 ukių darbininkų sustreikavo

MANILA, Filipinai, sausio 7. — 20,000 Filipinų ukių darbininkų paskelbė streiką Pampanga provincijoje. Iš greitimųjų provincijų pasiųsta policija tikslu sustiprinti vietos tvarkadarius ir palaikyti tvarką.

Padėjo marčią 10 metų į kalėjimą

ATHENS, O., sausio 7. — Prieš keturias dienas Charles V. Schall, 21 metų, apsivedė su Mary Alice Lindenberger, 10 metų. Šiandien jaunamartė, jos vyras ir mergaitės motina padėti kalėjiman. Jaunamartė esanti perjauna vedyboms.

NUKIRTO MURMANSK GELEŽINKELĮ DEŠIMTY VIETŲ

22 RUSŲ LĖKTUVAI NUŠAUTI

HELSINKIS, Suomija, sausio 7. — Pereitą šeštadienį vakare pranešimai sakė, kad suomiai jau dešimty vietų perkirto Murmansk-Leningrad geležinkelį. Suomiai, tarp ko kita, pasiekė miestelį ir geležinkelio stotį Kandalaksk. Tai reiškia, kad jie įėjo Rusijon net 75 mylias.

Pačios Rusijos pranešimas pripažino, kad suomiai pasiekė Murmansko geležinkelį ties Petrozavodsku. Ir Petrozavodsk yra 75 mylių toly nuo Suomijos rubežiaus.

Suomių pranešimais šeštadienio vakare, 22 rusų lėktuvai buvo nušauti per paskutines 24 valandas. Kitą vertus, rusai sako, kad tą dieną jie nušovė 10 suomių lėktuvų.

Rusai nušovė 10 suomių lėktuvų

MASKVA, sovietų Rusija, sausio 7. — Rusų karo komunikatas šeštadienio vakare pranešė, kad dešimt suomių lėktuvų buvo nušauta. Kai dėl kitokios karo veiklos, tai, sako rusų komunikatas, šeštadienį įvykę tik mažų susirėmimų su priešais.

Į 5 savaites rusai prarado 50,000 kareivių

HELSINKIS, Suomija, sausio 7. — Jau penkios savaitės sukako, kai rusai užpuolė Suomiją. Karas Suomijoj nebuvo užsikirtęs, kaip vakarų fronte. Suomijoj jis čjo visu piktumu.

Rezultatai iki šiol yra tokie, kad aštuonias raudonosios armijos divizijas suomiai sulaikė Karelijoj — pietų fronte. Dar septynios rusų divizijos numestos atgal kituose frontuose, butent į šiaurę nuo Karelijos.

Daugiau nei 100,000 rusų kareivių užmušta arba sužeista. Ir kadangi sužeistųjų skaičius, palyginus su užmuštų skaičium, yra mažas, tai apskaičiuojama, jogei viso rusų kareivių Suomijoj žuvo apie 50,000.

Tuo tarpu karo stebėtojai — taip svetimų šalių karininkai, kaip ir korespondentai — liudija, kad suomių nuostoliai užmuštais ir sužeistais yra visai maži.

Estijos laivas paskandintas

LONDONAS, Anglija, sausio 7. — Reuters, Britanijos žinių agentura, pranešė per radiją, kad Estijos laivą apšaudė ir paskandino šiaurės juroje vienos kariaujančių šalių lėktuvas 25 mylių atstumoje nuo Norvegijos pakraščio. Du laivo įgulos nariai sužeisti.

Pasiųs 400,000 vokiečių šeimų į Lenkiją

BERLYNAS, Vokietija, sausio 7. — Naciai planuoja pasiųsti į Lenkiją 400,000 ukininkų šeimų. Bus siunčiamos tos šeimos, kurių ukiai Vokietijoje yra per smulkųs. Be šitų šeimų, buvusion Lenkijon perkeliama 800,000 vokiečių iš Pabaltijos valstybių ir iš Tyroliaus.

Pataria šveicarams pasirupinti pakankamai maisto

BERNE, Šveicarija, sausio 7. — Šveicarija išleido korteles maisto reikmenoms įsigyti. Valdžia patarė nusipirkti pagal kortelės maisto dviems mėnesiams. Mat, nežinia kokie netikėtumai gali ištikti šalį.

Tie "netikėtumai" — tai karo pavojus. Ir karo pavojus, valdžia mano, visai nepraėjęs Šveicarijai.

Teko sulaikyti pamokas apie vedybas

BRIDGEPORT, Conn., sausio 7. — The Bridgeport Junior College davė vieną kursą apie vedybas — dėstė pamokas surištas su vedybinio gyvenimo klausimais.

Šitas kursas teko sulaikyti, nes nesurado pakankamai suinteresuotų mokinių... Atrodo, kad jaunuomenė išmoksta tuos dalykus nemokinama.

Literatūrininkai išleis Laikraštį

ALYTUS. — Gimnazijos literatūrininkų burelis skuba išleisti savo laikraštėlį "Varpas", kurį žada spausdinti spaustuvėje. Medžiaga jau paruošta.

"NAUJIENŲ"
Radio Programai
Pradedant Gruodžio 31 d. ir per ištisus 1940 metus
"NAUJIENOS" duos Radio programus
kiekvieną sekmadienį
nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties
W.G.E.S., 1360 kilocycles.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS BYLOS ATBALSIAI

Rašo adv. Wm. J. Drake-Dragunas

(Tęsinys)

Kaip jis išsilaikė direktoriate nuo 1918 m. sausio mėn. — pirmoje straipsnio dalyje išaiškinta: niekad šėrininkai jo nebuvo išrinkę, o nuo 1920 ligi 1936 m. "nebuvo kvorumo". Pasižiurėkime į kvorumo dalyką iš parodymų. Psl. 75. "K — Ar šėrininkai bet kada atvykdavo į tuos susirinkimus? A — Taip, bet ne didžiuma, kad kvorumą sudaryti. K — Taip kad kiekviename šių susirinkimų jųs turėjote daugumos atsilankymą, bet ne gana, kad kvorumą sudarius? A — Įstatai reikalavo, kad butų kvorumas. K — Bet 46 straipsnis įstatų leidžia jums daryti keitimus? A — Taip. K — Taip kad direktoriatas galėjo reikalauti mažesnio skaičiaus kvorumui sudaryti? A — Aš nežinau. K — Ar tamsta skaitei 46 straipsnį? K — Taip. K — Ar bet kada jųs buvote įstatus keitę? A — Ne. K — Jųs turėjote apie 6,000 šėrininkų po visą šį kraštą ir Europą? A — Taip. K— Ir jųs žinojote, kad beveik negalima buvo kruvon susirinkti virš 3,000? A — Aš turėjau įspūdžio, kad tas buvo galima, nes mes turėjome kvorumą 1936 m."

Faktinai, jau kiek metų atgal b-vės atstovybė Delaware valstybėje atkreipė dėmesį į direktorių teisę, pagal čarterį ir įstatus, kvorumo reikalavimą sumažinti ligi 10% išduotų akcijų, bet ponai direktoriai bevelijo be kvorumo gyventi, patys vakansijas užpildyti.

7. "Aš neturėjau jokios galimybės tuos įdėlius išgelbėti... šeimininkavo kiti žmonės, kurių veikimas visai ne... nuo manęs priklausė" — Strimaitis spaudoje. Jau žinome, kad p. A. B. Strimaitis buvo organizatorius ir direktorius Amer. Home Builders b-vėje, direktorius American Transfer Co., direktorius Newark'o statybos ir paskolos b-vėje. Pasidairykime toliau:

Rgp. 25 d., psl. 22—23: "K— Ar jųs turėjote 1921 m. turto Resorcine Mfg. Co.? A — Taip. K — Ką jųs turėjote toje b-je 1921 m.? A — $25,000 morgičius, čia pasakyta. K — Nori pasakyti, kad L. A. B-vė turėjo $25,000 morgičių? A — Taip. K — Ar turėta šėrų Resorcino b-vėje? A — To aš nežinau. K — Ar jųs turėjote šėrų? A — Rekordai neparodo. K — Ar tamsta žinai, kaipo asmuo, ar turėta ką daugiau apart morgičiaus? A — Aš nežinau. Aš turiu tos bendrovės protokolų knyga. K — Ar tamsta esi Resorcine b-vės sekretorius? A — Taip; aš tapau direktorius ir vėliau tapau sekretorius. K — Ar ji tebegyvuoja? A — Ne. K — Ar tamsta žinai ar L. A. B-vė investavo kiek pinigų į Resorcine b-vės šėrus? A — Aš neatsimenu. K — Ar tamsta turi bet kokių rekordų tuo reikalu? A — Aš turiu viešojo atskaitybininko padarytą finansinį pareiškimą, bet tas neparodo. K — Kiek L. A. B-vė investavo į Resorcino b-vę? A — Kaip rekordas parodo, $25,000 morgičius. K — Ir viso investuota $80,000? A — Rekordas to neparodo. K — Tamstos paties žiniomis? A — Kaipo Resorcino sekretorius, man atrodo, kad buvo $80,000."

Rugs. 26 d. psl. 126: "K — Kaip šis įrašas $31,790 — Resorcine Chem. Co. įrašyta kaipo skola, už ką? A — Aš manau, kad L. A. B-vė turėjo sutartį su Resorcinu sukelti tulą pinigų sumą perdavimui ir man atrodo, kad ši suma priklausė Resorcinui."

Psl. 146: "K — Kada jųs forklozavot Resorcino morgičių? A — L. A. B-vė neforklozavo ant Resorcino. K — Kas atsitiko su ja? A — Skolintojai uždarė ir mes buvome ieškovai. K — Ar tas (morgičius) buvo ankstyvesnis lien? A — To aš neatsimenu. K — Ar turi kokių rekordų tam paaiškinti? A — Ne."

Psl. 200, rugsėjo 29 d.: "K— Tai $3,905.28 tamstai buvo mokėta kaipo alga ir kelionės išlaidos? A — Taip. K — Kur tamsta keliavai? A — Phoenixville, Pa. Kai Resorcine Chem. bankrutavo, aš buvau liudininkas. K — Ar tamsta buvai sekretorius tuo laiku? A — Aš manau, kad buvau."

Psl. 243—244, spalių 4 d.: "K — Ar atsimeni a rResorcinas tamstai ką mokėjo už kelionę į Penna.? A — Aš keliavau į Pa. ne dėl Resorcino, tai buvo dėl L. A. B-vės. K — Kieno liudytoju tamsta buvai? A— L. A. B-vės. K — Kas tamstą pašaukė ten? A — Aš nebuvau pašauktas. Advokatas p. Wagner iš Philadelphia rupinosi L. A. B-vės reikalais Resorcino bankrotavime." K — Tamstą liudijai, kad keliavai į Penna. Resorcino reikalais? A — Taip. K — Ir tamsta liudijai, kad tamsta buvai Resorcino sekretorius? A — Ne, aš niekad nebuvau sekretorius. K — Argi tamsta neliudijai pirmame posėdy, kad tamsta buvai tos b-vės sekretorius? A — Aš neatsimenu; aš galiu rekordų pasižiurėti."

Visur bedirektoriaudamas, ar p. Strimaitis negalėjo paveikti?

8. "Turtas kokis buvo nesinaikino-nemažėjo... A. B. Strimaitis nenugyveno B-vės, bet užgyveno... 'Geradariai' pamatė... sumanė tuos turtus 'apginti' nuo negręsiamo pavojaus... Dalinimui dar pasiliks apie $28,000, kas sudaro 7% nuo įdėto kapitalo" — A. B. Strimaitis spaudoje.

A. B. Strimaičio parodymai š. m. rugsėjo 26 d., psl. 123—124:

"K — Malonėkite paskaityti savo rekordą apie jusų turtą ir atsakomybę į šį rekordą. A — Ankstyviausias balanso lapas iš 1920 m. gruodžio 31 d. (PASTABA: Nepamirškime — jis buvo direktorius nuo 1918 m. sausio mėn., sekretorius nuo 1921 m. vasario mėn.). Auditoriaus raportas: Turtas. Grynais pinigais $8,826.61; gautinų notų $100.00; Resorcine Mfg. Co. skola $35,683.45; Resorcine Chemical Co. skola $64,607.97; Europos skyriuje $145,691.26; paskolos ir keliamai $229.00; J. Corkie morgičius $273.80; knygų ant rankų $8,030.76; markių ant rankų $929.75; frankų ant rankų $184.00, viso $264,866.60. Šėrų rbonų: Liberty bonds $64,300.00; Lithuanian bonds $8,200.00; Lithuanian Land Assn. akcijų $2,300; Progress Shoe Mfg. Co. akcijų $1,000; Resorcine Mfg. Co. akcijų $13,200; Resorcine Chemical Co. akcijų $15,000; Baltic States Finance Corp. akcijų $10,000; Baltic States Banko akcijų $49,140; Nemuno B-vė $33,715.00, viso $199,355.00. Nuolatinio turto: Baldai ir prietaisai $5,532.49; mailing list (?) $6,115.00; nuosavybė (294 — 8th Ave., New York) $109,926.36; Corkie morgičius Jamaicoje $600.00, viso $120,073.84. Priklauso nuo šėrininkų $2,218.12 Viso turto bendrai $588,513.56."

Tai tiek turto p. A. B. Strimaitis priėmė, kai jis tapo sekretorium.

Štai kaip jam besekretoriaujant turtas "nemažėjo", jo parodymai š. m. rugsėjo 29 d., psl. 143—144: "A — Turtas ir šėrininkų interesus — skaitytojas jau turėjo progos skaityti. Štai dar pora iliustracijų. Strimaičio š. m. rugsėjo 29 d. parodymas, psl. 187: "K — Aš tamstai rodau šį memorandumą iš 1934 m. vasario 3 d. ir klausiu ar tamsta jį bet kada anksčiau matei? Paženklinta kaipo ieškovo rodinys 10. A — Aš neatsimenu. K — Argi čia ne tamstos parašas? A — Taip, bet ne toje pusėje. K — Ar tamsta rašei tokį memorandumą 1934 m. vasario mėn.? A — Aš neatsimenu. K — Jame pasakyta, dalinai, vertime:

(Bus daugau)

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas liniamentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

PETER SUDENT
Atidarė naują vietą ir PIKNIKAMS DARŽĄ
Gražus tavernas, patogus privažiavimas.
6600 W. 111th St., Worth, Ill.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau $7.65
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas $7.75
Sales Tax ekstra.

Duodam Paskolas ant Pirmų Morgičių
Chicagoj ir Apielinkėse, Lengvais Išmokėjimais; pirkimui, pataisymui ir statymui naujų namų

MOKAME 3½%
Dividendų už padėtus pinigus

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Corporation, Washington, D. C.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS Į

SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telephone Canal 8887 Ben. J. Kazanauskas, Secretary

RAŠTINĖS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketverge nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Seredoj nuo 9 ryto iki 12 dieną

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius

DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON
(įskaitant Vilniaus kraštą)
TIK TELEGRAMOMIS.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0737
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1420 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAŽEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Pradžioje savaitės Kiekvieną dieną buna
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Subatoj ir Nedėlioj Central Avenue, Beverly Shores, Indiana
Tel. Mich. City 2799—R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių apternimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
1712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Ofiso Tel. HEMLOCK 7828
C. K. Kliauga, D.D.S.
2420 W. Marquette Rd.
Prie Western Avenue

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad. Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų. 7—8 vak
išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

MENO ŽINIOS

Šį Skyrių Veda MIKAS ŠILEIKIS

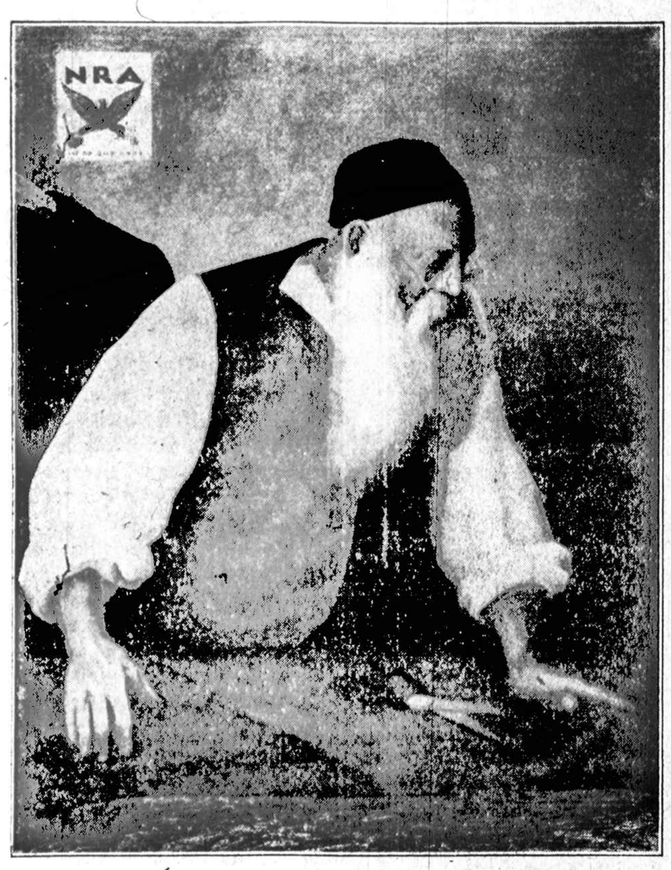

"SIUVĖJAS" *M. Šileikio tapyba*

ČIKAGAI MIEGANT...

Arėjas Vitkauskas.

Paveikslai turi savybę (ko žmonės negali) susikalbėti, susiklausyti iš tolo...

Vos išmušo dvyliktą tame, senoviško bičių avilio pavidalą turinčiame, dangoraižio viršūnės kupolyje apie Meno Institutą ant Mičigano alejos, kai kažin kur toli nuo ten besąs Miko Šileikio "Siuvėjas" pasiraivė, įbedė adatą kažin kur į šalį ir tyliai tarė į (kažin kur kitur nuo tos vietos esančią Čikagoje) "žemaitę":

"A girdi, motin?!."

"Žemaitė" sujudėjo, norėjo pyktelėti už tokį famljarumą, (lyg norėjo sakyti — "Ką čia mane visokie barzdylos **motinuos!..**"), bet atsiminė turinti gerą širdį (iš karto galėjo pamiršti, — nes jos širdis sudėta raštuose...), todėl tik nuduodamai nepatenkintai murmtelėjo:

"O ko nori, seni?!.."

Šileikio "Siuvėjas atsiliepė:

"Eikim, moč, į Meno Institutą..."

"Ką tu, ką tu, kriaučeli, — naktį tu mane imsi po Institutus tampyti...! Džiaugies, žmogus, galįs nors tą valandą (kai žmonės nemato) paveiksle atsitiesti, nutirpusius sąnarius atgauti, o jis, padauža, į Institutą!..."

Valandėlei Čikagos plotuose tyla. Bet neramus "Siuvėjas", pasiglostęs barzdą, vėl šnibžda (sako, vasaros puikiomis naktimis įsimylėjusieji, tie, kur su kilniomis širdimis, jeigu buna kur lauke, gražiame paežeryje, ar slaptingame parke, galį tuos paveikslų pasikalbėjimus per visą Čikagos platumą girdėti...):

"O visgi, motin, man ten norėtųs... Aš ten esu, žinai, buvęs — tai traukia aplankyti... Ką sakai..?"

"Ale duok tu man šventą ramybę... Prikibo!.." — "nepatenkintai" (kabutėse) dar sumurmėjo musų geroji Senutė... (Ją tokią myli Lietuvos vaikai ant mokyklos sienų...)

Bet, kai Čikagos švyturys nuo paežerio, savo begalinių stipinų rėždamas milžinišką radijusą, užkliudė "Siuvėjo" buveinę, jis — kaip savo jaunystėje (tebebudamas dar liaunus "kriaučiukas"...) — pakilst išskrido kaip migla iš savo rėmų ir atsiduręs ant spindulio sparnų nučiuožė keturių milijonų miesto naktine padange...

Daugiau nieko, tarpe, neteko nugirsti, bet, už valandėlės, pasigirdo tylus "Žemaitės" "murmėjimas":

"Bet, palauk, tu, seni!... Duok man nors skarelę storesnę ant pečių užsimesti..!"

Paskui mėlynuoju spinduliu virš **(šimto metų pasakos!)** miesto nudumė du jaukųs šešėliai... Ant **Palmolive** dangoraižio sukamo "prožektoriaus" (spindulio) galo, kojas nuleidę, sėdėjo, "kaip niekur nieko nebuvę", du: "Šileikio "Siuvėjas" ir "Žemaitė"... (Namuose, kur paliko jų rėmai, galėjo žmonėms prisisapnuoti, kad jiedu ištikro išlėkė į padanges virš Čikagos pasivažinėti...).

Iš padangių buvo nugirstas šis šnibždesys:

"Negaliu juk aš dieną į miestą pasirodyti... Viena, — ta pareiga: turiu paveiksle nejudoma gludėti, antra—netiksiu aš, skarėta Lietuvos moterėlė, į burį su tom cibėm, kur jau naujų čeverykų galus pranešioję turi, kur lyg vilką butų neseniai (lupomis) sudraskę..."

Toliau, uolus žmogus Stebėtojas nuo (iš už debesies kyštelėjusio) mėnulio pamatė, kaip ant Meno Instituto stogo lengvai nusileido musiškių dviejų figuros...

"Palauk...", kalbėjo senis, be garso čiuoždamas stikliniu Meno Instituto stogu, "čia atgabeno Italijos meno šedevrų pavyzdžius, — mudu pažiurėsime, ką jie dabar, šiuo metu, veikia..!"

"Ką tu, ką tu, seneli!... Negi man, arba ir tau, į tarpą tų ponybės ir didybės kurinių rodytis..! Ne, ne!.. Aš geriau čia, va ant kraščiuko, (kur dieną nutupia žaismingi balandžiai), susirietus parytėsiu, o ir tau, seni, patariu nurimti... Eikš šen, —naktis šalta: ir tave **kuska** pridengsiu..."

"Siuvėjas" (matyt, jo kurėjo nenuoramos dvasios veikiamas) į geros lietuviškos motutės skarą nečėjo. Jis atitempė prie stiklinio stogo vidurio ir "Žemaitę...

"Bet, ką gi, tu, vaikel, ten dabar matysi!... Juk tamsu! Matai, mėnesėlis tik retkarčiais tepasirodo... (Man gėdos tiek daug, todėl, nėra — vienai, su tavim, seniu, po Čikagos padanges naktį trankytis... Bučiau išsitiesus per naktelę ten pat, prie savo rėmų patysojus... Bet, išvirko, ištempė seną moteriškę tas nenuorama kriaučius..!)"

"Eikš, eikš, motin!.. Tu nežinai, — ten viduj viskas bus matyt... Dabar..."

"Kur tau — matyt, kad iš apačios, kaip iš marių dugno, juoduma šmėkso... Visi tie Italijos svečiai miega Institute... Tik tu mane po Čikagą kaip nevidonas..."

"Siuvėjo" figura, pasilenkusi ant stogo stiklų ir darydama neramų ženklą—prieiti, šnibždėjo:

"Klysti, motut, klysti, sakau... Atsimink, kad dabar nebe tie laikai, kai mes buvome kuriami... Dabar Anglijoje ir susisiekimas aprupintas tais spinduliais, kurie ir nakties tamsoje daiktus parodo... Karas dabar vėl,, motut... O,o,o!.. Eikš, žiurėk, motut, žiurėk! Aš gerai matau..."

Ką gi turėjo musų Senoji daryti?! Ir ji priėjo prie senio "Siuvėjo", sunkiai pasilenkė, (sulaikydama aiktelėjimą nuo dieglio...), prie stiklų ir įsižiuro...

O Institute dėjosi šie dalykai: Per dieną pavargę visi paveikslai ir skulpturos "žaidė" ir taisė savo sustingusius sąnarius, kas kaip išmanydamas...

Pirmieji (jiedu pastatyti prie pat durų) vidunaktį išgirdo **del Pollainuolo's** darbo "Herkules ir Antejus". Jiedu tuojau paleido vienas kitą, atsiputė kaip geri imtininkai ir susėdo ant savo trikampio pjedestaliuko. Tylųs vėžliai, irgi ilsėdamiesi pozos pasiįvairinime, po pjedestalu ėmė judėti...

"Och ir pavargau, Antejau!.." tarė Herkules, "Ne juokai visą dieną, toms minioms nuolat aplink minant, tąsytis; visą savo tobulą anatomijos išreiškimą rodyti..."

Kažin ką (tieru ant stogo musiškiai nevisai nugirdo) atsakė ir Antejus...

Angelai, nešę **Bernardo Luini** šventąją Kotryną, tuojau pasidėjo kukliją naštą prie karsto, patys susėdo ant jo krašto — atgauti sąnarius, o Kotryną labai atsargiai (ji iš nuobodulio per dieną buvo užsnudus...) padėję kalbėjosi tyliai... Bet šventoji pakirdo ir pirmas jos klausimas buvo:

"O, dėkui Dievui, aniuolėliai, —manęs nebenešate..! Pasilsėsime, pasilsėsime, visi!.. Ooo, kaip aš sustingau, numirėlę kukliai per tiek valandų bevaidindama..!"

"Ir mes — maldingai bestovėdami...", atsiliepė nuo kitos sienos **Andrea della Robbia** "Apreiškimo" figuros... Motina Dievo pavargusiai nusišypsojo, (tuo paįvairindama savo nulenktą romų žvilgsnį), pasilenkusis angelas atsitiesė... Švelniai purptelėjo sparnais šventoji Dvasia...

Dailioji Venera (per dieną vaidinus savo puikų gimimą...) grakščiu mostu paveiksle atmetė savo ilgas ilgas šviesias kasas ir tarė, (atimdama nuo krutinės dešinę), apsiaustą laikančiai nimfai:

"Nebelaikyk, sesele, — pagaliau, mes vienos..!"

"O mes..?", atsiliepė iš oro pakibę zefyrai...

"O! Jųs... Nieko, — jųs savi... Pasilsėkite ir jųs!.."

Zefyrai kažin kur dingo, o visos gyvybės žemėje Motina—Venus — atsisėdo ant kiaukuto krašto, kur stovėjo ir tarė nuolat patarnavimo pozoje budinčiai nimfai:

"Papasakok man kokią gražią žemės pasaką..."

Visi Gerai Uždirbo...

arba

Šeimos Iškilmo Istorija...

Prosenelis dirbo šluotas,
(gal, dar, dirbo teptukus...),
o senelis—vis spalvuotas—
dirbo fabrike dažus;

tėvas—tas jau rodė "meną"...,
iškabos—tai jo sritis...,—
o sunus vos pragyvena:
D a i l i n i n k a s, broliai, jis!...

Arėjas Vitkauskas.

Lorenzo Bernini "Konstancijos Buonarelli portretas" (biustas) staigiu judesiu atmetė plaukus, susičiaupė ir užsidegė prasegtą liemenės viršunę. Ji kažin ką sau sušnibždėjo...) tur but ji sakė:

"Visi net mano plaukuose aistros rado ir aprašė... Ir pračiauptų lupų neužmiršo pabrėžti, ir dalies mano gyvos krutinės...").

Fra Angelico's paveiksle sujudo burelis moterų, suirzo ant vienos iš jų rankų miniatiuriškas kudikis, ir atsitiesė peilutką apipiaustymo krikštui berengęs pranašas... Jis tarė:

"Mes numeris pirmas kataloge, — mums pirmiems atsitiesti reikėjo..."

Giovanni Bellini Madona pakėlė nuo kelių kudikį, šventas Jonas nuleido ranką ir lėtai nusišypsojo, o Kotryna pasilenkė prie vaiko...

Piktoji **Agnolo Bronzino's** ponia (taip ir pavadinta: Ponia...) pakilo nuo kėdės. Tą judesį jai padarius, nuo veido nučėjo dalis įtemptos didybės, ir ji pasidarė, rodos, "sukalbamesnė"...

Caravaggio "Driežo įkąstas vaikas" staiga pakeitė savo išgąstingąją veido išraišką linksmai ir žaismingai pasilenkęs prie driežiuko tarė:

"Na, kirminiuk, mudu ir prigąsdiname žmones! Jie visi mano, kad tu toks didelis, baisus kandėjas..."

Po sekundės dar vaikas pridėjo:

"O vis dėlto, drieželi—drauguži, pas musų profesorių namuose geriau! Jo vis namie nebuna, tai nereikia mums nuolat įsitempus budėti, kaip dailininkas įsakė. O čia, dabar,— atvežė mus į tas visokias Čikagas, tai vis turime temptis..."

Cavallino "Šventoji Cicilija" tarė ją vainikuojančiam jaunuoliui:

"Na, broliuk, busi jau pavargęs, vainiką belaikydamas. Bala jo nematė, to vainiko už mano muzikalumą! Sėsk. Ir tu ten, prašau, atsitiesk!" Į tuos jos žodžius figura iš užpakalinio fono padėjo instrumentą ir atsistojo...

Da Correggio Madona su vaiku sujudėjo.

Donatello's jaunuolis tik lėtai apsidairė nuo pjedestalo. Jis ir poilsio valandomis nutarė buti meniškai rimtas...

Gražiarubė **Orazio Gentileschi** Madona su vaiku sušlamėjo įstabiais rubais, vaikas paleido iš rankytės raudoną obuoliuką... Tuo tarpu ant stiklinio stogo senis "Siuvėjas" šnibždėjo "Žemaitei", (nors ši ji maldė, spausdama ranką, — kad neišgąsdintų visų dieviškų kurinių ramybės):

"O, žinai, Žemaitėlė musų, ta Madona visų pripažinta turėjusi geriausią, kaip tie kritikai išsireiškia, siuvėją tapybos mene — ją nupiešusį dailininką..."

Žemaitė, tur but, atsakė:

"Ei, tu, senas pagyra! Kad tik jau siuvėją paminėjo, tai jau jam ir dailininkas geras, geriausias..."

O Gentileschi tikrai "geriausiu siuvėju tapybos mene" ir buvo... Įsitikinsite, pamatę jo šią Madoną...

Guercino "Dianos maudynėje" sutalaškavo vanduo (bet formų taip ir nepasimatė, — nors, žinoma, senis siuvėjas butų norėjęs pamatyti).

Francesca Laurana skulptura "Aragono Eleonora" mažai savo snobiškai aristokratiškos didybės nustojo, lėtučiai tepajudėjus. Ji tik lyg pauostė muziejaus orą, lyg truputėlį kilstelėjo pečiais, bet vėl patapo dailiai sušukuota ir tampriai gauhtuvo šydu apsitempusia galva ponia.

Alessandro Longhi "Julijaus Kontarini'o portretas" taip ir paliko mąstyti. Gal tik pajudėjo kas viduje akių lėlytės. Taip pat (matomai buvo tik tam vakarui taip nutaręs) pasiliko ir **Lorenzo Lotto,** į mergaitę panašusis "Jaunuolio portretas". (Gal jis dėl to savo dvilypio panašumo ir nenorėjo į akis kitiems "mestis" savo didesniu kokiu judėsiu).

Mategna "Šventas Jurgis" (kadangi smakas galutinai likviduotas ir gulį po kojų su iešmo šmotu nasruose), jaunas, stiprus, — gali daug dienų stovėjimo atlaikyti: nedaug ką pozą tepakeitė...

Iš ten, kur stovėjo musiškiai ant stogo, **Masaccio** "Nukryžiuotojo" grupės nebuvo gerai matyti, — gal ten kas judėjo, o gal tik taip pasirodė...

Didžioji **Michelangelo** Madona bareljefe pasiėmė Kudikį ant kelių, ją apsikabino iš užpakalio šventas Jonukas, ir taip tas trejetukas ėmė linguotis, ilsindamas savo nuolaikytų pozų. Visame jų jaukiame lingavime švelniai viešpatavo graži, ir moteriška ir vyriška drauge, Madonos veido išraiška...

Palma Veccio grupėje Madona "pasitaisė" (ant savo kelių) vaiką, šventieji kažin ką prabilo (Kotryna — ji visur prie grupių pristatyta! — atsiklaupė, — nes ji, ranką atmetus, perilgai sėdėjo).

Parmigianino "Anteja" (turbut užtai, kad ją visur kataloguose, ir knygose, išafišavo tiesiai pagal gyvenimo budą — **kurtizanė,** — nusisukus nuėjo į savo paveikslo tamsųjį foną. Vadinasi, — **"kad norit sau..,"** padarė).

Rafaelio miela Dievo Motina, dar labiau pasilenkusi prie Kudikio, tarė:

"Na, puputi, — pavargai bepozuodamas?! Ir tu, Joneli, — ar taip?!"

Prie to paveikslo paliko malonus vaikų lepenimas kalbant su geraja motina...

Sebastiano del Piombo vadinamoji "La Fornarina" ponia užsisiautė aukščiau ant pečių, ką laikė, ir ėmė lėtai apsižvalgyti, į kurį čia paveikslą pirmiausia prašnekus.

Tiepolo's "Maltos ritierių tarybos" paveikslas užsileido sau užuolaidą, kad taip didelės (dabar suirzusios) minios jame net nesimatytų.

Tintoretto šventas Augustinas pasisuko šonu — ir viena paveikslo pusė pasikeitė šviesų ir šešėlių vietomis. Bet visas paveikslas liko iškilmingas ir rimtas. Niekas nekalbėjo.

Ticiano popiežius Povilas III suglaudė tuos dešinėsės išskėstus paveiksle pirštus, padumojo, lėtai "pasikasė" žiląją barzdą nykščiu ir liko susimąstęs.

Verroccio Dovidas tik atsisuko į vieną šoną — pažiurėti ar jį kas mato, nudobusį baisųjį Galijotą.

Musų "Žemaitė" tarė "Siuvėjui":

"Gražus svečiai... Amžini!"

"Taigi, — ir aš tą sakau!" atsiliepė "barzdyla".

Pasisukęs mėlynasis didžiulis spindulys juodu nunešė atgal.

Milžiniška Čikaga vartėsi guoliuose, traškėjo lovomis ir kalbėjo pro miegus.

(Rašyta Čikagai miegant)

Meno Parodos

Arts Club,

400 N. Michigan ave., yra prancuzo dailininko-rašytojo, Amedee Ozenfant kurinių paroda. Iš 27 eksponatų, bus viena stambiausių drobių, pavadinta "Gyvenimas". Tai milžiniško masto kurinys, vaizduojąs gyvenimo epochas. Praeitą rudenį jis išleido knygą vardu "Journey Through Life", kurioj dėstomi filosofiniai dalykai meno klausimais:

• • •

Katharine Kuh,

540 N. Michigan ave., yra nepaprasta paroda, butent L. Moholy-Nagy, įvairiose technikose meno kuriniai.

• • •

Chicago Galleries Assn.,

215 N. Michigan ave., Walter ir Harriet Krawiec turi dueto dailės parodą. Jiems į pagalbą atėjo S. Jerrems su Naujosios Anglijos praeitos vasaros piutimi. Walter Krawiec yra pagarsėjęs cirkų tapytojas, o jo žmona, Harriet, — gėlių tapytoja. Abu geri dailininkai.

Į aukščiau sakytas parodas įžanga nemokama.

Speciali paskaita

Trečiadienį, sausio 10 d., 3:00 val. popiet, Art Institute Fullerton Hall salėje, įvyks speciali ir paskutinė paskaita aplink Italijos Meno Brangenybių parodą, tema "A Survey of the Italian Exhibition". Skaitys Dr. Watson.

Vakar užsidarė Amerikos Pusės šimtmečio Meno paroda Art Institute. Rytoj bus paskutinė diena pamatyti Italijos Meno Brangenybių parodą.

Šie eksponatai bus grąžinti Italijon ir jų daugiau nebematysime.

PIRMADIENĮ, SAUSIO 8, 8:15 V. V.

CHICAGO WOMEN'S CLUB TEATRE, 72 East 11th St.

Bus Parodyta Du Sensaciniai Baletai

"Aušros Vartai" ir "Kiduś A Šem"

Atvaizduos Vytautas Beliajus su savo grupe iš Trisdešimts Miklių ir Gyvų Šokikų

Tikietus gausite Naujienose—83c ir $1.10—arba rašykite V. F. BELIAJUS, 514 E. 61st St. Plaza 8177

Pirkite iš Anksto ir Įsigykite Geras Sėdynes

COAL

Pocahontas Mine Run	$7.45
Petroleum Carbon	$7.75
Pocahontas Pea Screened	$8.00
Musų Speciali Stoker Nut	$5.45
Franklin County Nut	$6.45
Coke, Nut and Range	$9.50
6x2 BRAZIL NUT	$5.55

Į 10 tonų važmą mokesčiai įskaityti, už 1, 2 ir 3 ton. kiek brangiau

ENRIGHT BROS. COAL CO.

5832-46 S. Damen Ave. Hemlock 0260-1-2

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Sutaisė Dr. D. Pilka

Lietuvių Kalbos Mokytojas Prie Massachusetts Department of Education

Gramatika yra sutaisyta pagal geriausius lietuvių kalbos žinovus. Ji yra labiau pritaikyta Amerikos lietuviams, ypač jaunesniems, susipažinti su savo kalbos taisyklėmis. Ji turi pagrindinių žodžių paaiškinimą angliškai. Ji taipgi turi arti pusantro tukstančio veiksmažodžių žodynėlį su nurodymu jų asmenavimo ir angliška definiciją.

Kaina su Prisiuntimu $1.00

Tuojau gaukite "Naujienose', 1739 South Halsted St., Chicago, Ill, arba pas Dr. D. Pilka, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Phone Virginia 9780

Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI

HOLLYWOOD INN Prop.

Svetainę renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.

2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

PIRKIT ANGLIS ANT IŠMOKĖJIMO

Visokios rųšies anglys.

VIRGINIA COAL CO.

35-tos ir NORMAL AVE. (Bridgeporte)

Anglis galit pirkti dabar ir užmokėti pagal jusų patogumą

Indiana Egg Nut tiktai $6.00

(Taxai extra)

Telefonas Boulevard 7000

Verauzės Perviršio Išpardavimas

SUTAUPOMA 50% KAINOS

Nauji, gražus, Midget pianai, verti $200.00 už $98.00

Geri vartoti pianai už $19.00

10 tubų Victor, Sparton, Zenith Radio Kombinacijos po $34.50

11 ir 10 tubų Radios—Philco, Victor ir kitų išdirbysčių, gražiuose kabinetuose po $19.50

Mažosios radijos General, Television, 6 tubų po $5.95

OIL BURNERS, 4 tambariams po $29.50

Hot Blast Šildomi Pečiai didelės mieros, verti $30.00, po $12.50

Gazui ir anglims Bungalow pečiai po $29.50

Didelės naujos keturkampės skalbiamos mašinos $37.50

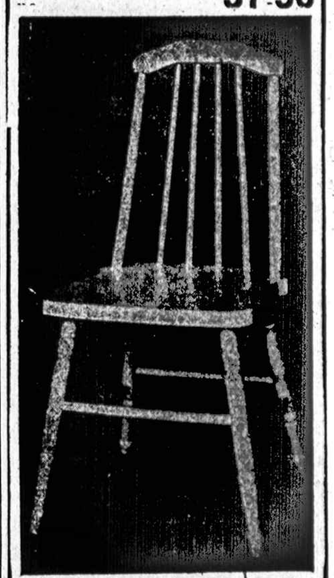

Šaltos Kedės ..... po 69¢

Apmuštos Kedės, vertos $4.00, po $1.95

2 šmotų Parlor Setai, po $24.50

HALSTED SAMPLE WAREHOUSE

3417 So. Halsted St.

DUSULYS

Taip baisiai pavalė. Jį nenaikėjo ir per trobą pereiti.

Cambridge, Mass. Aš kenčiau nuo dusulio per 3 metus. Antpuoliai buvo dideli. Aš buvau silpna, negalėjau ir per trobą pereiti. Pamatėme jusų nuostabaus gydymo skelbimą ir paprašėme prisiųsti buteli. Išgėriau keturius butelius, pasigelbėjau. Jusų vaistai verti man auksu dvigubai. P-ia Ann Janeliunas—Ruesėjo, 1936.

PRAŠYKITE KNYGUTĖS APIE DUSULĮ DYKAI

Jei kenčiate nuo dusulio antpuolių, kosulio, troškulio, šniokštimo vieno cento atsiruikas gali plačiai atidaryti duris į tikrą pagelbą. Tukstančiai kitų ligonių praneša apie nuostabias pasekas vartojant Nacor buda—pilnai ir nuostabiai išaiškinama naujoj KNYGOJ DYKAI. Siųsk skubiai varčią ir antrašą šiandien.

NACOR, 8319-Z State Life Bldg. INDIANAPOLIS, INDIANA

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc

1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta)	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Europos federacija

Nuo pat Europos karo pradžios laikraščiai, atskiri asmens ir įvairios organizacijos kariaujančiose ir neutraliose demokratinėse šalyse ėmė svarstyt Europos valstybių federacijos idėją. Šita idėja buvo iškelta, kaipo atsakymas į klausimą, kaip Europa turės but sutvarkyta po karo, kad butų užtikrinta pastovi taika.

Šitai idėjai pastaruoju laiku išreiškė pritarimą jau ir atsakomingieji asmens Francuzijos ir Anglijos valdžiose. Taip, premjeras Daladier aną dieną oficialiai pareiškė, kad Francuzija mielai priims Europos Federaciją, kaipo vieną pagrindinių taikos tikslų po dabartinio karo. Netrukus po to, pasisakė už tą patį sumanymą ir Anglijos valdžia.

Reikia manyti, kad už Europos Federaciją stos ir Vokietijos bei Rusijos žmonės, kuomet jie galutinai įsitikins, kad diktaturos negali laimėti karo. Nes tiktai šitokiu budu Vokietija ir Rusija galės išsigelbėti nuo naujo Versalio arba ko nors dar skaudesnio.

Bet Europos Federacija galės but įsteigta tiktai tuomet, kai bus nuversti diktatoriai — rudieji, raudonieji, juodieji ir kitokie. Reikia tikėtis, kad po šio karo jų nebeliks nė vieno.

Sovietų nuostoliai Suomijoje

Vienas Amerikos korespondentas, matęs karo frontą Karelijos sąsmaugoje ir įvairiose vietose į šiaurę nuo Ladogos ežero, spėja, kad per pirmasias penkias savaites sovietų-suomių karo rusai turėjo mažiausia 50,000 užmuštų ir daug didesnį skaičių sužeistų.

Tai baisus nuostoliai net ir tokiai milžiniškai šaliai, kaip Sovietų Sąjunga. O ką ji už tuos nuostolius gavo? Galima sakyti, nieko. Keliose vietose raudonoji armija dar tebelaiko tas pozicijas, kurias ji buvo pagrobusi per pirmasias tris karo dienas. Kitur ji yra nustumta atgal, vietomis net į pačią sovietų teritoriją.

Sovietų valdžia tuos karo nuostolius nuo Rusijos žmonių slepia. Jos oficialiai pranešimai diena iš dienos sako, kad Suomijos karo frontuose neįvyko "nieko svarbaus". Bet ar ilgai ji šitaip galės žmones apgaudinėti?

Dešimtis tukstančių sužeistų kareivių valdžia turėjo gabenti į Leningrado ir kitų miestų ligonines gydyti. Šito fakto jokia cenzura negalės paslėpti nuo tų miestų gyventojų. O giminės 50,000 užmuštųjų raudonarmiečių turės irgi kada nors patirti apie jų likimą. Tuomet visame krašte pasklis gandai apie sovietų armijos katastrofą Suomijoje.

Kuomet valdžia slepia svarbius faktus nuo žmonių, tai plinta žinios su visokiais pridėčkais ir iškraipymais. Oficialiais laikraščiais (o kitokių Rusijoje nėra) ir radio pranešimais sovietų Rusijos gyventojai jau seniai nebetiki, nes iš patyrimo jie žino, kad tie laikraščiai ir radio tiesos nesako. Šitokiose aplinkybėse Rusijoje gali kilti panika ir didelis visuomenės pasipiktinimas valdžia, kaip kad buvo sausio-vasario mėnesiais 1917 m.

Stalinas žaidžia savo diktaturos likimu, tęsdamas karą su Suomija.

APŽVALGA

SUOMIAI ŽINOJO, KAD MASKVA JUOS UŽPULS

Visas pasaulis stebisi, kad mažiukė Suomija taip sėkmingai ginasi nuo bolševikiško milžino. Iš kur pas juos atsirado tiek daug jėgų? Stalino čebatlaižiai, kurie pradžioje pranašavo greitą galą Suomijai, dabar jau pasakoja, kad "visas kapitalistiškas pasaulis" kariauja Suomijoje prieš rusus. Bet tai, žinoma, nesąmonė. Suomiai gauna, tiesa, pagalbos iš užsienio pinigais, ginklais ir savanoriais (iki šiol tų savanorių atvyko, gal but, tukstantis kitas); bet visą karo naštą tenka pakelti ant savo pečių patiems suomiams.

Tai kokiu budu jie sugeba ne tiktai atsilaikyti prieš Stalino "raudonasias" hordas, bet dar ir jas sumušti? Atsakymas yra toks: **Suomija buvo pasiruošusi gintis, nes ji jau prieš dvejus metus žinojo, kad bolševikai rengiasi ją užpulti. Apie** tai papasakojo New Yorko rusų laikraščiui "Novoje Russkoje Slovo" vienas rusas, šiomis dienomis atvykęs iš Suomijos — Aleksandr V. Marčuk.

Tas rusas, nuo 1919 m. gyvenęs Elsinkyje ir priėmęs Suomijos pilietybę, sako, jogei suomių armijos generalinis štabas seniai laukė, kad Stalinas bandys Suomiją užkariauti, ir per paskutinius dvejus metus uoliai ruošėsi, kiek leido kuklūs krašto ištekliai, užpuolikams pasipriešinti. Bet kaip suomiai patyrė apie tą Stalino sąmokslą? Per Vokietiją! Vokiečiai įspėjo Elsinkį apie gręsiantį jiems pavojų.

"Taip", sako A. V. Marčuk. **"Vokiečiai, Prieš metus Stalino ir Hitlerio agentai, matoma, jau buvo užmezgę ryšius ir vedė derybas apie bendrą veikimą. Vokietija tuomet dar laikė save Suomijos globėja ir Elsinkui buvo padaryta tam tikrų įspėjimų Berlyne.**

"Pradžioje Suomijoje buvo norėta į tuos įspėjimus žiurėti ramiai. Niekas nenorėjo tikėti, kad Hitleris su Stalinu gali susidraugauti. O visi manė, kad Vokietija niekuomet neleis sovietams Suomiją paglemžti. **Tiktai feldmaršalas baronas Mannerheim netikėjo vokiečių garantijomis ir laikė SSRS ir Vokietijos susitarimą galimu.** Jo sumanymu, ir buvo pradėta statyti apsigynimo sustiprinimai Karelijos sąsmaugoje.

"Sustiprinimų statymas bubo ypač pagreitintas, kuomet Narkomindele (užsienių reikalų komisariate. — **"N-nų" Red.)** ėmė kalbėti Suomijos pasiuntiniui Maskvoje, kad butų pageidaujama pakeisti sienas."

Kitas ženklas, kad sovietų valdžia planuoja užpulti Suomiją, buvo misteriški nežinomų lėktuvų skridimai virš šiaurinės Suomijos ir Norvegijos. Suomiai ir norvegai, galų gale, susekė, kad tai — **sovietų** lėktuvai, kurių bazės yra Murmanske ir Kandalakšoje. Jie darė tuos skridimus su tikslu ištirti šiaurės pajurį iki pat Bergeno, nes Maskva, matyt, darė planus pagrobti ir šiaurinę Norvegijos dalį su uostais, iš kurių yra tiesioginė išeitis į Atlantiko vandenyną.

Be to, suomiai patyrė, kad SSRS jau seniai stiprinasi šiaurėje. Jau prieš kokius metus su puse laiko tenai buvo sukoncentruotas didelis povandeninis laivynas ir padaryti kitokie pasiruošimai karui.

Šitos aplinkybės verste vertė suomius imtis visų galimų apsisaugojimo priemonių. Todėl raudonosios armijos ataka, lapkričio 30 d., netužklupo jų iš netyčių. Antra vertus, **užpuolikai, kurie tikėjosi laimėsią lengvą ir greitą pergalę, įkrito patys į duobę, kurią jie kasė Suomijai.** Pradėję karą nepakankamai stipriomis jėgomis ir baisiai nepatogiu laiku, prieš pat didžiuosius žiemos šalčius, bolševikai gauna vieną smugį po kito.

KODĖL POPULIARUS MARŠALAS MANNERHEIMAS

Suomijos rusas, Aleksandr V. Marčuk, nurodė ir kai kurias kitas priežastis, kodėl bolševikams taip nesiseka karas prieš suomius. Viena jų ta, kad sovietų armija, po visų kruvinų "čistkų", neturi kompetentiškų vadų. Tuo tarpu suomiai ne tiktai turi gerus armijos vadus, bet ir yra geri kovotojai. Jie mėgsta sportą, todėl yra fiziškai stiprus; jie pripratę prie savo krašto klimato ir moka panaudoti kovoje su priešu geografines krašto savybes. Pagaliau, suomiai žino, kad jie kovoja **ne tiktai už savo laisvę, bet ir už savo turtą ir gyvastis,** nes jeigu Stalinas laimėtų, tai Suomija butų apiplėšta ir geriausi jos žmonės iššudyti.

Daug reikšmės suomių apsigynimo kare reiškia tai, kad vyriausias jų armijos vadas, **maršalas Mannerheimas,** turi pilną visuomenės pasitikėjimą.

Tiesa, jisai — baronas, ir visi atsimena, kaip jisai slopino (bolševikų sukurstytą) sukilimą 1918 m. ir žiauriai elgėsi su darbininkų organizacijomis po to, kai tas sukilimas buvo numalšintas. Bet maršalas Mannerheimas nepanaudojo tos pergalės savo asmeniniems tikslams. Jisai nepasidarė diktatorius ir neuždėjo Suomijos liaudžiai fašistiško jungo. Laimėjęs pergalę pilietiniame kare ir atrėmęs Rusijos bolševikus, kurie bandė Suomiją užkariauti ir prijungti prie sovietų "rojaus", jisai **pasitraukė iš politikos ir leido žmonėms tvarkyti kraštą, kaip jiems patinka.** Todėl Suomijos darbininkai laipsniškai atsigavo nuo smugių, kuriuos jiems buvo suteikęs pilietinis karas, ir bendromis su pažangiais valstiečiais pastangomis, **atsteigė Suomijoje demokratinę tvarką.** Jau 1937 m. Suomijoje buvo sudarytas koalicinis kabinetas iš valstiečių, socialdemokratų ir progresistų Nuo liepos 1 d. pereitų metų šios trys demokratinės partijos turi daugiau, kaip du trečdalius atstovų (147 iš 200) Suomijos seime.

Tai bus bene vienintelis atsitikimas istorijoje, kad darbininkų judėjimas galėjo taip nuostabiai atsigauti, palyginti trumpu laiku, po kruvino vidujinio karo. Reikia atsiminti, kokia baisi reakcija siautė per ilgus metus Francuzijoje — po to, kai buvo nuslopinta 1871 metų Paryžiaus Komuna! Arba kas pasidarė Italijoje po to, kai susmuko 1919—1921 metų revoliucinis judėjimas, pasireiškęs dirbtuvių užgrobimais miestuose ir dvarų "socializavimu" sodžiuje!

Už tai, kad gen. Mannerheim nėjo Mussolinio keliu, Suomijos žmonės žiuri į jį ne kaip į savo priešą, bet kaip į krašto išgelbėtoją nuo Maskvos jungo, ir jam dabar, pavojaus valandoje, vėl tapo įteikta vyriausia karo vadovybė. New Yorko rusų laikraščiui A. V. Marčuk pareiškė:

"Armijos vadovybė yra rankose maršalo Mannerheimo, patyrusio vado, kuriuo visas kraštas, be išimties, absoliučiai pasitiki ir kurio veiksmų niekas nevaržo. Po pilietinio karo Mannerheimas lengvai butų galėjęs patapti diktatorium. Bet jisai nenorėjo smurtu laikytis valdžioje, pasitraukė iš tarnybos, ir krašte buvo atsteigta tikrai demokratinė tvarka. Toks maršalo pasielgimas padarė jį nepaprastai populiarių visuose gyventojų sluoksniuose."

O ką Rusija gali pastatyti prieš tokį patyrusį ir populiarų karo vadą?

Sovietų Rusija ne tiktai išsaudė visus savo gabesniuosius generolus, pradedant maršalu Tuchačevskiu, bet ji dabartiniais savo karininkais **nepasitiki,** nes prie kiekvieno karininko yra pastatytas politinis komisaras!

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Gadina radijo aparatus

ŠAKIAI. — Miesto s-bė montuoja naują motorą ir elektros srovė buna labai nevienoda, kas kenkia radijo aparatams, gadina lempas. Vienas aparatas net užsidegė. Reikėtų įspėti, kad negalima klausytis.

Atbėgo vilniečiai

ŠAKIAI. — Iš Vokietijos atbėgo keletas vilniečių lietuvių, kurie buvo patekę vokiečių nelaisvėn. Keli yra švenčioniškiai. Juos priglaudė ukininkai. Lietuviškai kalba gerai.

Iš Pietų Amerikos

J. J. Lazdauskas

Urugvajaus lietuvių gyvenimo nuotrupos

(Musų specialaus korespondento Urugvajuje)

NAUJAS LIETUVOS MINISTERIS PIETŲ AMERIKAI

Apie keturis metus išbuvęs Įgaliotu Lietuvos ministeriu ir nepaprastu pasiuntiniu Pietų Amerikai, Jonas Aukštuolis, ir jo sekretorius Br. Blavesčiunas, šiomis dienomis atsisveikino su Pietų Amerikos lietuviais ir išvyko į Lietuvą. Šią proga Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuviai jiedviem suruošė išleistuves, o naujam ministeriui, Dr. Kaziui Graužiniui, priimtuves.

Bukit pažįstami su naujuoju musų atstovu!

"Arg. Liet. Balsas" rašo:

"Naujas Lietuvos atstovas Pietų Amerikai, Dr. Kazys Graužinis, yra gimęs Utenos apskrity 1898 m. Teisių daktaratą įgijęs Paryžiaus universitete. Lietuvos u. r. ministerijos tarnyboje yra nuo 1922 m. Tais metais sekretoriavo po keletą mėnesių Lietuvos pasiuntinybėse Kopenhagoje, Berlyne ir Paryžiuje, kur išbuvo iki 1923 m. spalių 1 d. Paskui dirbo u. r. ministerijoje ir 1926 m. spalių mėnesyje tapo paskirtas tos ministerijos juriskonsultu. 1927 m. sekretoriauja Lietuvos Pasiuntinybei Rygoje. Nuo 1929 m. birželio mėnesio buvo respublikos prezidento sekretorium, o 1930 m. kovo mėnesyje tapo paskirtas u. r. ministerijos referentu. 1932 m. rugsėjo mėnesy tapo paskirtas Pasiuntinybės patarėju prie Vatikano. Tas pareigas ėjo iki šiam laikui "Charge d'Affaires a. i." titulu. Atvyksta tiesiog iš Romos ministerio titulu."

VILKAI AVELES PIAUNA?...

Montevideo. — Pereitame "A. L. Balso" numeryje tilpo Urugvajaus lietuvių kooperatyvo "Vienybė" apkaltinimas buvusio savo vedėjo, svetimo turto pasisavinime, o žemiau patalpinta to vedėjo pasiaiškinimas. Visa kas redakcijos sutvarkyta taip, kad butų vilkas sotus ir avis sveika...

Bet, dėja skaitant vieną ar kitą raštą, aiškiai pastebima, ir nebuvusiam Urugvajuje, kad vilkai išpiovė aveles... Čia visi žino, kad p. Kučiauskas tikrai kooperatyvui yra padaręs milžiniškus nuostolius, o kad jis "A. L. Balse" užima vienokią poziciją su visa organizacija, tai tik todėl, kad **"už pinigus ir velnias kazoką šoka"...** Kooperatyvo valdybą suskaldė į dvi dalis tiktai p. Kučiausko, kaipo vedėjo, padaryti kooperatyvui nuostoliai ir vėliau ieškojimas šalininkų anuliavimui tų nuostolių iš kurių p. Kučiauskas šiandien susikurė sau krautuvę - barą ir susidarė įtakos "A. L. Balso" redakcijoj.

Su kooperatyvu "Vienybė" beveik tas pats atsitiko kaip su kooperatine "N. Banga" spaustuve: visi pinigus sudėjo, o vienas išsivežė ir "galijotu" liko. Tie galijotai, ačiu jų mikliam liežuviui ir bėgiojimui po butus savo "partidos" sustiprinimui; išsisuka iš visų bėdų, o idealistai kooperatininkai turi nukentėti. Ne veltui kai kas yra linkęs pašiepti kooperatinį judėjimą: "nuo parazitizmo ir kooperativizmo apsaugok mane, Viešpatie".

Kooperatinė veikla svarbiausia yra surišta su musų kolonijos ukio gyvenimu, todėl reikalinga daug atsakomybės, nes ji jautriausiai paliečia kitų asmenų kišenius. Visas kooperatinis veikimas yra saitų saitais sujungtas su kitų asmenų interesais ir tie interesai yra materialio pobudžio, todėl kiekvienam čia padaryta klaida ar kiekvienas nesąžiningumas skaudžiai atsiliepia į kitų žmonių materialius reikalus. Tad kam tenka dėl nesąžiningai vedamų kooperatyvų materialiai nukentėti, tie paskui keikia visą kooperatyvinį judėjimą, o su medžiaginės žalos pasekmėms kartu eina ir moralinė žala organizacijai.

Kooperatininkas.

KODĖL BUVO ATŠAUKTAS LIETUVOS MINISTERIS PIETŲ AMERIKAI IR JO SEKRETORIUS

Iš visų išeinančių Pietų Amerikoj lietuviškų laikraščių, tiktai satyros žurnalas "Šypsenos" nors juokingai, bet teisingai parašė, kodėl buvo atšauktas senasis ministeris ir jo sekretorius.

"Šypsenos" rašo:

"Skandino Laivus..."

Musų kolonija nori tikėti, kad naujasis Lietuvos Ministras P. Amerikai, gerb. dr. K. Graužinis, sušvelnins baisų karo stovį, kokį iki šiol palaikė Jo Imperatoriškos Didenybės, Nikolojaus II-jo kapitonas p. B. Blaviesčiunas.

Dar porą metų prieš dabartinį Europos Karą, p. Blaviesčiunas jį paskelbė ir laikė, o kas svarbiausia, tai skandino laivus okeanuose ir nei vienam nedavė ateiti į Buenos Aires.

Budavo, ateina mokėti nuomą visuomeniškai įstaigai, algą, kaltininkas kreipiasi, o kapitonas atsako:

"Laivo nėra, palauk.

Laukiama mėnuo, du ir vėl kreipiamasi.

Kapitonas ir vėl atsako:

"Laivo nėra, palauk.

Išveja žmogų iš tarnybos, kad ir Kaunas tam skiria kompensaciją, bet kapitonas ir vėl sako:

"Laivo nėra, palauk...

Ir taip sau gulk po traukinio, nusišauk kaip mokytojas Karsokas ar gyvas lysk į žemę, nes kapitonas be submarinų skandina laivus. Taip eina su vargo žmonėmis, visuomenės įstaigomis ir jos reikalais, taip ir su visais kitais dalykais.

Bet kai pats p. kapitonas rado ir pinigų ir laivą į Lietuvą išvykti, tai ir įrodė, kad — čiapuchu gorodil."

"Šypsenos" nori pasakyti tai, kad iš Lietuvos siunčiami per Lietuvos Atstovybę Bs. Airėse pinigai, ne visuomet pasiekdavo tuos, kuriems tie pinigai budavo siunčiami. Reiškia, dėl sąžiningumo stokos senieji Lietuvos atstovai buvo pakeisti naujais.

"Šypsenos" toliau rašo, kad:

"Pirmutinė Lietuvių Diplomatų Šeima Argentinoje.

"Kaipo ekstra ir nepaprastą žinią, dabar kolonija tik ir kartoja:

— Ar žinai, kad naujojo Lietuvos Ministerio, gerb. daktaro K. Graužinio žmona yra tikra lietuvaitė?

Nors kartą gi, po nepriklausomybės atgavimo. O iki šiol buvo:

Skinkio — armenka, Blaviesčiuno — prancuzenka, Aukštuolio — latvaitė."

"Šypsenas" daugiausia skaito Pietų Amerikos lietuvaitės, nes jos labiausia šią tiesą jaučia ir įvertiną.

Iš Lietuvos

VILNIUS. — Kokią svarbią rolę atgautosios sostinės maitinimui sunkiausiomis pirmomis dienomis suvaidino didieji Lietuvos kooperatyvai "Maistas", "Pienocentras" ir "Lietukis", bus aišku iš pasikalbėjimo su jų direktoriais. Jie su maisto pilnais vagonais atvažiavo kartu su įžygiuojančia kariuomene. Pradėjus duoti ketvirtį kilogramo už 2 zlotus, bematant gatvėse prie krautuvių susidarė ilgiausios žmonių eilės. Buvo įvestos laikinos kortelės, tačiau eilės per keletą dienų nemažėjo. 40,000 gabalų sviesto buvo išpirkta bematant. Maisto produktai buvo paleisti per 200 su viršum krautuvių. Per pirmą mėnesį Vilnius išpirko apie 125,000 klgr. sviesto ir arti milijono kiaušinių. Pienocentras Vilniuje baigia įsteigti 7 savo krautuves ir užbaigia lenkų pradėtus statyti didelius šaldytuvus, kuriems reikia pridėti dar 250,000 litų. Tie šaldytuvai bus ypatingai reikalingi pradėjus eksportą į Rusiją ir Tolimuosius Rytus. "Valgio" bendrovė įsteigė Vilniuje dvi užkandines—valgyklas, kurias kasdien lanko apie 1,000 žmonių. Dar žada įrengti kavinę. Be to žadama pastatyti Vilniuje lietuvių viešbutį. Lenkai pradžioje bandė varyti propagandą, kad žmonės neitų į lietuviškas "Valgio" užkandines, bet dabar ir patys ateina. Bendrai, Vilniuje "Valgio" valgyklose žmonės pavalgo už 1 litą. "Valgio" bendrovė Kaune per 11 mėnesių yra padariusi 1,550,000 litų apyvartos ir per savo užkandines per tą laiką praleidusi apie milijoną žmonių.

VILNIUS. — Sudarant pradžios mokyklų tinklą Vilniaus mieste, valstybinių pradžios mokyklų pačiame Vilniaus mieste įsteigta 56, kuriose mokys 446 mokytojai; Vilniaus apskrityje įsteigta 149 mokyklos su 310 mokytojais, Valkininkų apskr. — 107 mokyklos su 158 mokytojais ir Švenčionelių apskr. 80 valstybinių pradžios mokyklų su 119 mokytojų. Viso Vilniuj ir Vilniaus krašte veikė apie 40 privatinių mokyklų su apie 300 mokytojais, kurias išlaikė įvairios draugijos. Šioms draugijoms persiregistravus pagal Vidaus reikalų ministerijos nustatytą tvarką, jos galės prašyti leidimų minėtas privačias pradžios mokyklas toliau laikyti. Jei jos patenkins valstybinius reikalavimus, tuomet Vilniaus mieste ir srityje su privatinėmis bus daugiau kaip 400 mokyklų su apie 1,350 mokytojų.

Buv. Lenkijoj buvo leista tik lenkiškos pradžios mokyklos, į kurias buvo verčiami eiti ir kitų tautybių vaikai. Dabar, kaip patiriama, bus leista steigti, nustatyta tvarka, ir gudams, žydams ir kt. mažumoms savo pradžios mokyklas, kuriose bus dėstomi švietimo ministerijos nustatyti dalykai iš lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos ir kt.

LONDONAS. — Londono lietuvių kolonija gruodžio 3 d. minėjo Vilniaus atvadavimą, į kurį prisirinko labai daug lietuvių, kiti atvažiavo net iš Manchesterio. Po prakalbų buvo priimta rezoliucija, sveikinant Lietuvos Respublikos Prezidentą, vyriausybę ir grįžusius prie Lietuvos brolius vilniečius. Vilniečiams šelpti surinkta daugiau kaip 400 litų.

TRIJŲ CICERO PARAPIJONŲ PASIKALBĖJIMAS

PETRAS.—Labą vakarą, Jokubai.

JOKUBAS. — Labą, mano mieli draugai. Tur but, ir vėl su svarbiais klausimais.

PETRAS. — Atspėjai, Jokubai. Aš ir draugas Jonas iš tikrųjų noriva apie svarbų klausimą pasikalbėti.

Jokubas. — Prašau, mano mieli draugai. Esu pasirengęs judviem patarnauti. Sakykite, ką šiam vakarui turite.

PETRAS. — Musų draugas Jonas užtiko straipsnį apie pasaulio paklydimą ir apie nurodytą kelią į išsigelbėjimą. Mudų jį skaitėva, svarstėva ir pagalios nutarėva ateiti pas tave ir tavo nuomonę išgirsti.

JOKUBAS. — Tai bus malonu ir svarbu išgirsti apie tokius didžius ir svarbius klausimus. Ir kur draugas Jonas tą straipsnį rado?

PETRAS. — Na, Jonai, prabilk.

JONAS. — Tą straipsnį užtikau Bostono Darbininke, numeryje 54, 1939. Rašoma apie krikščioniškąją pasaulėžiurą, kaipo taikos veiksnį. Autorius labai iškalbingai įrodinėja, kaip modernoji supasaulėjusi kultura apvylė žmogų. Nurodoma, kad ta kultura ignoravo dvasinę žmogaus prigimtį, fanatiškai kratėsi bažnytinės įtakos bet kurioje gyvenimo srityje, nieko nenorėjo girdėti apie antgamtybę, apie amžinuosius žmogaus siekinius. Girdi, manyta, kad žmogus pasidarys laimingas, jei auklėjimas ir visa kulturinė aplinkuma lenks jį pamesti Dievą, pamiršti savo sielą. Nurodoma, kad Kristus atnešė taiką, o žmogus nusigręžė nuo Kristaus, todėl užviešpatavo agresinio karo dvasia ir kitos bėdos.

JOKUBAS. — Pagal tą autorių išeina, kad modernoji, supasaulėjusi kultura, tai lyg tas žaltys, kurs sugundė Adomą ir Ievą rojuje. Žaltys ragino musų pirmuosius tėvus valgyti užgintą medžio vaisių ir sakė, kad suvalgę busią laimingi ir viską žinosią. Pirmieji tėvai žalčio paklausė, bet vietoj laimėti didesnę laimę, prarado ir turėtąją. O dabar modernioji kultura ragina žmogų užmiršti Dievą, užmiršti sielą, ir žadėjo laimę. Žmogus paklausė ir susilaukė Adomo ir Ievos likimo. Vietoj laimės, visuotinis pakrikimas.

PETRAS. — Puikus palyginimas. Vienok, paaiškink, Jokubai, ar tai teisingas palyginimas?

JOKUBAS. — Apie tai svarstysime vėliau, o dabar, Jonai, papasakok, kas toliau ten parašyta.

JONAS. — Toliau nurodoma, kad Romos katalikų bažnyčia, neignoruodama žemės reikalų, savo galvosenos ir siekimų centru padaro amžinybę ir dvasines vertybes, o pagonybės galvosena visada koncentruojasi ant šio pasaulio ir jojo gėrybių. Daugumas žmonių nuėjo kaip tik tuo pagonišku keliu ir pričjo prie visokeriopų nelaimių. Išsigelbėjimas žmonijos, tai grįžimas prie Romos katalikų bažnyčios.

PETRAS. — Na, ką į tai pasakysi, Jokubai?

JOKUBAS. — Čia butų galima labai daug ką pasakyti, bet šiuo sykiu pasakysiu tik štai ką: yra tikra nesąmonė sakyti, kad pasaulis, norėdamas išsigelbėti iš bėdų, privalo grįšti prie Romos katalikų bažnyčios. Taip darydamas pasaulis nuo meškos užbėgtų ant vilko. Romos katalikų bažnyčia daug sykių įrodė, ką ji gali tautoms duoti. Net keista klausyti apie tai, buk Romos katalikų bažnyčia turi kokią tai ypatingą galią gelbėti tautas. Visi žinome, kaip giliai Romos katalikų bažnyčia buvo įleidusi šaknis Ispanijoj, Meksikoj ir Lenkijoj. Visi žinome, ko tie kraštai susilaukė. Susilaukė skaudžiausios Dievo rykštės.

Ispanija, Meksika ir Lenkija yra tautos, kurios buvo labiausiai persisunkusios Romos katalikybe. Ten iš vienos pusės matėme giliausią religingumą, o iš kitos—didžiausių neteisybių cibes. Kas gali buti keistesnio, kaip tas, kad karštas religingumas susigyvena su dangaus kerštu šaukiančiomis neteisybėmis. Tai va, draugai, kaip Romos bažnyčia pasirodo realiame gyvenime. Tvirtinimai, kad Romos katalikų bažnyčia išgelbės tautas yra sena, nusibodusi ir net įkyrėjusi pasaka.

PETRAS. — Prieš tavo įrodinėjimus, Jokubai, niekas negali atsilaikyti. Tavo faktai ir argumentai tvirti, kaip Gibraltaro uola. Na, vienok paaiškink palyginimą kultūros su žalčiu. Ar tai teisingas palyginimas?

JOKUBAS. — Pirmiausia pažiurėkime, kas yra kultura? Bendrai imant, tai yra išradimai ir mokslai paimti daiktan. Sakysime, šautuvas, ar tai geras kultūros išradimas? Kuomet žmonės šautuvą panaudoja atsigynimui nuo žvėrių arba medžioklei, tai jis yra labai geras daiktas. Kitas dalykas yra, kuomet žmonės šautuvo griebiasi vieni kitiems žudyti. Panašiai galima pasakyti ir apie kiekvieną kitą išradimą. Panašiai yra ir su mokslais. Kristaus mokslas mums duotas, kad per jį taptume geresni ir žmoniškesni. Bet tam tikra žmonių grupė Kristaus mokslą panaudoja, kad sau buržuazišką gyvenimą pasidaryti. Taigi visi išradimai ir visi mokslai yra geri ir visi gali tarnauti žmonėms. Bet visi išradimai ir visi mokslai taipgi gali buti piktnaudojami. Taip yra ir su visa kultura.

Tad matome, kad jei kultūros protingai pasigausime, tai kelsime medžiagišką ir dvasišką gerovę ir savo ir kitų. O jei tą visą panaudosime neprotingai, tai kenksime ir sau ir kitiems.

PETRAS. — Puikiai paaiškinai. Malonu, Jokubai, tavo aiškinimų klausytis, bet šį vakarą jau laikas skirstytis.

JONAS. — Ačiu, Jokubai, už viską, lik sveikas, einu aš irgi.

JOKUBAS. — Likite sveiki, mano mieli, nepamirškite užeiti kitą šeštadienį pasikalbėti kitais svarbiais klausimais.

—*Cicero Jokubas.*

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

NEW YORK. — Eileen Herrick ir George Lowther, kurie rengiasi apsivesti.

JUOKAI

MOKYKLOJ

— Vakar tu neatėjai į mokyklą ir pats paaiškinimą parašei. Ar taip? — klausia Kaziuką mokytojas.

— Tikra teisybė. Aš tėvo dešinė ranka, todėl ir šį kartą jį pavadavau, — aiškinosi Kaziukas.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

IŠ LIETUVOS

Girininko nelaimė

ROKIŠKIS. — Vienas girininkas nelaimingu budu nukrito nuo balkono, vėlai vakare, ir dviejose vietose nusilaužė koją. Drauge nukritusiai panelei išnarinta koja šlaunies sąnaryje.

Netvarka

ALYTUS. — Taisant Birutės gatvę, buvo išgriautas elektros laidų stulpas ir vienam gyventojui išjungta elektros energija. Jau dvi savaitės laiko, bet niekas nesiteikia šio reikalo sutvarkyti.

EGG $6.00
NUT $6.00
BIG LUMP $6.00
MINE RUN $5.75
SCREENINGS $5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.

Tel. ARDMORE 6975

Padėti Pinigai kas Mėnesį iki 11 Dienos ,Nes Nuošimtį Nuo 1 Dienos.

Turtas virš - - - $4,000,000.00
Atsargos fondas - - $275,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

PRADĖK PIRMAS TAUPYT

Extra Dolerius 1940 Metais

Pradžia tai sunkiausia kiekvieno darbo dalis... o ypač naują taupomąją sąskaitą pradėti. Išradę liuoso laiko, ateikite į musų raštinę. Kada čia patirsite kaip sveikas yra musų investmentų planas, tuojaus panorėsite 1940 metais "pirmuoju" pradėti taupomąją programą, atsidarydami savo taupomąją sąskaitą šį mėnesį.

Palukanas skaitysime nuo mėnesio pirmos dienos už indėlius padėtus iki dešimtos.

Atsidarykite savo taupomąją sąskaitą ir pažiurėkite kaip joj augs pinigai.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000.

30 METŲ PATIKIMOS TARNYBOS

Atidarykite savo taupomąją sąskaitą ir pažiurėkit kaip pinigai augs
3½% DABAR MOKAMASIS DIVIDENDAS

Morton Park Federal
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CICERO
2444 South 52nd Avenue Cicero, Il.
AUGUST F. SOBOTKA, Raštininkas.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO 1480 KC. Iš STOTIES W.H.I.P.

Budriko Inventoriaus IŠPARDAVIMAS

IT'S A MARVAL, WONDER

9x12 mieros karpetas, vertas $18.00 už $9.95
Geriausi karpetai verti $100.00 po $39.50
7 šmotų Dining Room Setai, po $29.50
Geriausi Innespring Matracai po $9.95

Visos naujos radijos dabar parduodamos su didele nuolaida. 60 tukstančių dolerių vertės stakas turi but išparduotas. Lengvi išmokėjimai.

Atsilankiusiems į krautuvę duodama gražus sieniniai Kalendoriai.

Jos. F. Budrik,
FURNITURE HOUSE
3409 S. Halsted St. Tel. Yards 3088

Nedėlios vakare nuo 5:30 iki 6:30 žymus programas iš stoties WCFL—970 k.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
VIENYBĖ

Svarbųs pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštyje suteikiama žinios iš viso pasaulio
IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kulturą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapį ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasaulį"

Kaina metams $5.00. Lietuvoje ir Brooklyne $7.

Laivakorčių agentura ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Remkite Lietuviška Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

• FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood viesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 vakare.
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJIENŲ Kalendorius 1940
METAMS.

NAUJIENOS išleido gražų, paveikslutą kalendorių 1940 metams. Kiekvienas mėnuo turi po atskirą paveikslą. Paveikslai yra iš Lietuvos ir Vilniaus krašto.

Kas užsirašys "Naujienas" —gaus kalendorių nemokamai. Paskira kopija—10c.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY MONDAY, JANUARY 8, 1940 THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF
F. H. Sadauskas A. S. Vaivada

WISCONSIN YOUTH AND ITS PROGRAM

By FRANK SARKAUSKAS

I wish that I could write about this topic in the way that I should. I wish that I could write about youth of the past, of youth in Europe, of youth the world over. I wish that I could treat of this subject without confining myself as to time and place. I wish that I could write about the youth of our early America. I wish that I could write about youth of every state of our great Union. I wish that I could write of youth activity in every part of our own United States.

But I cannot, and so, I shall confine myself to one youth, one nation, one state, and one activity. This brings me closer to home and the youth with whom I live and work, play and sorrow. And though I shall treat of this youth which is familiar to me and a part of me, let it be thoroughly understood that I do acknowledge the youth of the world, past and present. I know, even as every individual knows, that youth the world over are as one. Youth is youth no matter where you find it.

Let us for a moment recall the sayings of famous men who have in their day evaluated youth—youth as the builder, the inventor, the driving element. I am sure that we would not have to search very far, but if we did, I am sure that we would find the very same expression. Were we to summarize any one of these statements, or better still, all of them, I am sure we would find an unmistakable confidence in youth and what it did. I shall not try to convince you of this, for I know that you have been convinced long ago, that is, if you have been living anytime after the creation of man. But then, perhaps you are not convinced. In that case I shall leave it with providence to answer for me—in that I shall not try to convince you of the importance of youth.

In the days of ancient Rome youth was crowned with the Laurel wreath. We crown our youth with a wreath of responsibility. How different is this wreath as compared with that ancient wreath of victory! Our wreath is a wreath of responsibility and challenge. We train our youth for democracy, schools are common here.

Wisconsin!

I am glad that it is about Wisconsin and its youth that I have chosen to write. I am glad, first, because Wisconsin has fine schools. I am proud of my home state, perhaps as every youngster ought to be. Perhaps, I am a bit conceited in this respect. Perhaps we all are.

Secondly, I am proud of my home state because it recognizes the responsibility which it vests in its youth. I am proud of Wisconsin because it has undertaken to train this youth for the responsibility which it has delivered. I am proud of the fact that Wisconsin is a leading state. Wisconsin is tolerant of advance. Perhaps, this explains why there is such a sound interest shown in youth and its programs. Let it suffice to say that the youth of the United States are typical of Wisconsin, and Wisconsin typical of them.

In Wisconsin we live, and work, and play—perhaps, even as the youth of ancient Rome lived, and worked, and played. Perhaps it is a bit of the same old challenge that is flung at us today. Perhaps there is a Laurel wreath awaiting us at the end of our brief journey. Perhaps even we shall learn to take the responsibility of leadership with a sense of combat equal to that of the ancient gladiators, the olympic runners; the discus throwers. Perhaps we have already glimpsed a bit of this responsibility. It may be that this is the very thing awaiting us outside the gates of the vast youth movement now surging forward in the United States, and so typical now in the state of Wisconsin.

The world recognizes the importance of youth in its scheme of governments and its social systems. We can find very evident proof of this trust today. Let us look to a bit of the past history of Europe.

The depression! A major calamity facing civilization! What did we do? What did the world do? Who took the situation in hand? These questions are rather difficult to answer, but let us look for an answer to some of them. What happened when the German regime was in the midst of social stress. Youth stepped in. Youth took the radical opposition. Youth dominated the scene even as it does today. What could Hitler accomplish without the enthusiasm of his youth?

What was the greatest concern of the United States in the face of the recent depression? Was it to save humanity from mass starvation, or was it the responsibility of preserving the ideals of the nation—so deeply rooted in its youth?

In U. S.

Thre were those who feared the effects of the crisis upon the millions of youth thrown into inactivity—we got the CCC. There were those who were afraid that our youth would be deprived of the one element necessary to a pioneering group—education. We got increased NYA appropriations for our high schools and colleges. There is the typical example of the leadership of our state—its recognition of the necessity of a thorough youth aid program.

Let me quote a passage from the statement of President Roosevelt which he made on June 26, 1935, relative to our youth problem:

"I have determined that we shall do something for the nation's unemployed youth because we can ill afford to lose the skill and energy of these young men and women. They must have their chance in school, their turn as apprentices, and their opportunity for jobs—a chance to work and earn for themselves."†

Mr. Roosevelt's philosophy is summarized in the following quotation:

"No greater obligation faces the government than to justify the faith of those young people in the fundamental rightness of our democratic institutions and to preserve their strength, loyalty and idealism, against the time when they must assume the responsibilities of citizenship. The splendid record of the National Youth Administration in helping some six hundred thousand young men and women from the despair of idleness seems to me excellent testimony that our means of meeting that obligation are sound."†

N. Y. A.

I have an NYA hand book here before me. Unit V says "What is the Responsibility of the National Youth Administration to You?" It gives a fine summary of what I have been trying to tell you. I shall relate it to you in summarized form. Let us look and see what the Wisconsin NYA is doing for its youth.

1. A part-time job, built around abilities, education, experience and interests.
2. Help in the formation of work habits, and in the development of skills.
3. Aid in job placement.
4. Counseling and guidance
5. Enlivening of interest in social problems affecting the community.
6. Building of self-confidence
7. Aid in using education opportunities.

Here is a cross section of the Wisconsin NYA. It is as well a cross section of all youth aid programs in existence. One cannot help but notice the unmistakable interest shown here in youth and its problems. The greatest encouragment to us as individuals should be that we are finally coming to realize that there is such a thing as youth problems. Once the people of a nation are convinced that there is a deficiency existing, the battle is half won. Before one can accomplish reforms in a democracy such as ours, the people must be made aware of a necessity for the change. That is democracy.

America is waking up. The world is waking up. Wisconsin is waking up. Youth is waking up—the future has much in store for youth. And so, this brings me back to my own community, my own home, and to myself. I am a youth living among youth—a youth which has already accepted the challenge. Perhaps there shall be no Laurel wreath awaiting us at the end, it may be disappointment; bitter failure. But who shall testify to that? Isn't it the philosophy of youth to take the challenge, to buck the odds, and if they are too great for him, to go down fighting, no matter how far the wreath of fame or the crown of glory may seem from him; no matter what the odds? The youth of tomorrow shall face these odds. That this new generation shall surmount them, we cannot say, but we can place our confidence in the history of the past—and the Laurel wreath!

† Wisconsin NYA Handbook, pg. 1.

The social committee is planning a theatre party for the evening of January 20, a Saturday. The members will meet in the Loop, where they will have dinner and will then attend the evening performance of "The Man Who Came To Dinner," one of the better plays in Chicago during recent months.

If you wish to attend, make your reservations with Blanche Stann, 858 W. 33 Street, YARds 3599, immediately. The cost for this affair will be $2.50 a person.

The next meeting of the LUC will be held at the Darius- Girėnas hall, 4414 South Western Ave. on January 21. Being the first meeting of the year, every member should strive to make arrangements to attend. Suggestions for activities in 1940 are in order.

Things to be remembered when you attend this meeting: your snapshots and newspaper clippings for the LUC scrapbook being kept by Al Rulis; money for tickets sold and the tickets unsold from the annual show; a bright smile and cheerful disposition.

It is not too early in the year to begin plans for the next show, the scholarship award, and other LUC matters. All of these things are vital to the continued growth and poularity of the club and deserve some spare time thought of the membership. The more suggestions, the more viewpoints, the greater the prospect of success.

Bruno Ray Mathews

Plan Visit To Chicago's Hungarian Community

Tours For This Week

A visit to a Hungarian Community to learn of the contributions the Hungarians have made to the cultural and industrial life of Chicago, is featured in the WPA Free Chicago Tours for the week of January 7-13, 1940, states L. H. Jacobson, Acting Chicago WPA director. Tours for the week include:

Monday, January 8. "Discussion Meeting". An informal discussion of the two previous Social Problems tours. Meet at 8 p. m. at 800 South Halsted Street.

Tuesday, January 9. "Consumers Cooperative". (Social Problems Tour) Learn about consumer problems and how they are met thru the cooperative movement. Meet at 2:30 p. m. at 2301 S. Millard Avenue.

Wednesday, January 10. "Pies in the Making." Witness the making of a pie from the assembling of the ingredients to the baking and delivery. Meet at 8:00 p. m. at 849 W. Ohio Street.

Thursday, January 11. "Watchdogs of Health." (Social Problems Tour) Tour the laboratory of Chicago's Board of Health. See how our city is guarded against disease and bad food. Meet at 2:30 p. m. at 54 West Hubbard Street.

Friday, January 12. "Hungarian Makers of Chicago." Hear about the contributions of the Hungarians to the cultural and industrial life of Chicago. Meet at 8 p. m. at 4327 West Carrol Avenue.

Saturday, January 13. "Psychoanalysis Institute." Visit a mental clinic for the study of human behavior in general. Meet at 2:30 p. m. (RESERVATIONS NECESSARY. Call Monroe 9674 week days, except Saturdays, between 9 a. m. and 3:30 p. m.).

ECHO

Aimless—wandering
'Mid spacious caverns
Of Time and Strife,
I heard an echo—
Beauty sublime enthroned!
Enraptured, I heard it—coming;
Vibrating age-worn stone;
Causing the earth tremble
Before its mighty tone.
And I, in passing, stood—
Admiring crumbling stone!

Beauty of life unfurled—Oh, Glory!
That I should be to hear,
And echoes to come rebounding,
Mellow, and aged, and clear!—
Hammering endless beatings
Opon a world so dear.
Echoes of Life, of Age, and Time,
What beauties are yours to pen;
To shake the pillars of age and time
And enter the hearts of men!

—Frank P. Sarkauskas.

"A NATION OF NATIONS"

Vytautas F. Beliajus.

By SIDNEY JACOBS
Editor "The Advocate"

The importance of the work which Vytautas F. Beliajus is doing merits the space we are devoting to him. He is attempting to synthesize art and life. That is seemingly a self-contradictory statement, for art is merely an expression of life, the attempt to perpetuate experience by immortalizing the event, the mood, the dream in song and in dance, on canvas and in literature. That there has been much artificiality and obstruseness in art, however, we know well; and there has been no better occupant of the proverbial "ivory tower" of aloofness from reality than the traditionally-portayed absent-minded, long-haired artist.

In order to appreciate the full significance of Beliajus' "Folk Dancers Rendezvous," described in detail on the cover and on page 5 of this issue, we call back to your minds our editorial, "The Flag and the Truncheon" which appeared in the February 17, 1939, issue of The Advocate.

In that editorial was quoted the statement of Federal Judge Michael L. Igoe. Standing beside the American flag, Judge Igoe said to 78 men and women from foreign lands who were being granted American citizenship:

"You need not forget your native land, your native songs and literature. Keep those things alive. America wants only your allegiance and faith and loyalty, and you wil be repaid a thousandfold in the blessings showered upon you here."

This, we pointed out, is the new "Americanization"—not the juggernaut of the so-called "melting pot", which sought to stifle the cultures of Europe as they were brought here by the emigres, but, an understanding and sympathetic encouragement of those cultures so that their expression on free American soil might result in a historic process of blending which would be the real Americanism, a thing of beauty and a joy forever.

In recent months, this point of view has become more widely known, especially in the Chicago area, through the speaking engagements of Louis Adamic, brilliant author of "The Native's Return", "My America", and other works, who is devoting himself to an investigation of the problem not only of the immigrant but of the immigrant's children and grandchildren and their cultural strains and stresses. Adamic, who, incidentally, has had occasion to quote The Advocate in his lectures and articles on this theme, is amassing a tremendous store of information which will ultimately find itself into his monumental volume, still in its formative stage, called "A Nation of Nations," the title taken from one of Walt Whitman's poems.

"Curiously enough, there is a natural alliance between a cultural nationalism and an international political point of view", writes the noted liberal columnist, Heywood Broun. "To be specific, I mean that Vienna can live again and maintain its traditions only by emigrating to New York. This is something less than novel, because many of the beaten-down nations have kept their roots in being by digging them down into the top soil of Manhattan."

Vytautas Beliajus has brought Vienna and Naples and Kaunas and Warsaw and Berlin and Moscow and Shnipishok to America, to the "top-soil" of the Illinois prairieland. Every Saturday night in his unpretentious but atrractive "Folk Dancers Nook", decorated with symbols of all nations and all creeds, he plays the host to several score enthusiastic "nokers"—young and old, white-collar worker and proletarian, natives and grandchildren of natives of every European land. It is, in the main, a group of the "intelligentsia", social workers, university professors and students, writers and musicians and artists, and also far-seeing clerks and stenographers.

They sit under the portrait of the Samaritan high-priest, under the statuette of the Holy Family, under the skull-cap hanging on a tapestry from Jerusalem, under the Mexican national colors, Lithuanian handicraft, a Hindy shrine of Buddha—and under the all-embracing folds of the American flag.

Each Saturday night another national group presents its folk songs and folk dances, followed by a buffet supper of the typical dishes of the nationality.

The blonde-haired Swedish dean of a prominent Chicago college learns that there are young pioneers in Palestine who are building a Homeland for their people. Taught by younthful representatives of that movement, he learns the songs of upbuilding and courage, the dances of the chaluzim.

The dark-haired Jewish student of the University of Chicago finds the dances of Lithuania fascinating, and he hums along as the audience sings the simpler folk songs and as he munches some Lithuanian pastry.

There is none of the artificiality of the European salon here. This is no "studio party," with pseudo-esthetes and affected surrealists. These are normal men and women, proud of their cultural heritage and eager to appreciate the inheritances of others.

In his annual dance recital on January 8 at the Chicago Women's Club Theatre, Beliajus will present a program in keeping with his philosophy of art as a medium of good will. There are two major numbers that will be presented: "Our Lady of Vilna", portraying a beautiful legend of Catholic Lithuania; and "Kiddush He-Shem," a stirring story of Eastern European Jewish life.

There will be those on both sides of the dogma-fence that will call this coupling sacrilegious. They are, we must confess, the same bigoted individuals who would rather grope their way with closed eyes to the perdition of racial and religious animosity rather than open their eyes and see that each folk, each creed, each color, is finding its way to divinity in essentially similar and equally beautiful manner.

Inter-faith conferences are fine, and goodwill round tables cannot be too highly praised. But we feel that these things touch but the veneer of our society. Those very masses without whom the outrages of Nazism, the terror of the anti-Negro night riders and the wehemence of the anti-Catholic Ku Klux Klan could not be, those very masses must be touched. They must be brought together, in small, intimate, informal groups, where each may learn from his neighbor the first faltering notes of the great symphony of national cultures.

In this direction, Vytautas Beliajus has taken pioneering steps.

The World at a Glance

By Dr. E. G. Peters

1939: Mars' Year—1940?

1939 was Mars' year; whose will 1940 be? In the year just ended either old or new wars dominated man's thoughts and actions among the countries involved directly or indirectly. While we today are too near to the blazing fire and the swirling smoke to discern the causes at the heart of the conflagration, the historian will write down the twelve months of 1939 as those which greatly changed world history.

Opening in January with President Roosevelt's blast against aggressors, 1939's warlikeness took a breathing spell after Franco's booted fascists had tramped the last life from Spain's struggling democratic government.

But Mars quickly got into action again through Hitler's grab of the rump of Czechoslovakia, when he completed what he had begun at Munich the previous September, with the blessing of Englands Chamberlain and France's Daladier. At Easter time, commemorating Christ's resurrection from the grave, Mussolini's Blackshirts grabbed Albania.

Aroused by these two body blows from the dictators, England and France guaranteed the independence of Poland, next nazi victim, and also of Greece and Roumania. By mid-summer the nazis had sufficiently digested Czechoslovakia to turn their propaganda machine upon Poland, threatening invasion of that country, unless it yielded to Hitler's demands.

Der fuehrer refused to belive the repeated declaration of England and France that any invasion of Poland would bring them into war against Germany. So he struck. They lived up to their treaty, and declared war on Hitlerism.

In a three weeks' **blitzkreig** the nazi war machine had destroyed Poland's power to resist. Then Stalin, whose non-aggression pact with Hitler, had encouraged Germany's blow, turned jackal, and sent his troops to seize the eastern third or Ukranian part of Poland. With Germany, France, and England thoroughly occupied, Stalin got military control of Esthonia, Latvia, and Lithuania; and then he invaded Finland because the Finns preferred war to loss of independence without war.

In the Orient, war went on. Gnat Japan still tried to swallow camel China, thought as 1939 ended the gnat seemed to tire of its gigantic effort. For the moment Nippon is hesitating, checked party by recent Chinese victories, partly by the expiration of Uncle Sam's trade treaty with her.

In the Western Hemisphere, 21 republics drew together in the Lima conference for solidarity against outside aggressors. When Europe's war broke out, these republics set up a neutrality zone some 200 miles from their Atlantic coast.

Uncle Sam, largest of the 21 republics, stepped up his preparedness, replaced arms embargo by "cash and carry", hiked by 25% the duty on imports from Germany and Italy in reply to last spring's grabs of Hitler and Mussolini, denounced his trade treaty with aggressor Japan, gave enthusiastic welcome to the visiting British sovereigns, and lent moral and finnancial aid to the Finns in their fight with the Russian Bear. Uncle Sam's foreign policy, clarified and backed by powerful public opinion, now is—"all the help to our friends that we can safely give them, but active involvement under no circumstances whatever."

Since war has dominated the world's thoughts and actions during 1939, mankind has two major hopes for 1940, without whose eventual attainment there can be no decent and lasting peace in the world.

First, the monstrous machine of political gangsterism known as Hitlerism, which dominates and threatens Europe like a horrible nightmare, must be destroyed. Until Hitlerism is ended, there is no chance for peace and decency and security either in Europe or in the rest of the world.

Second, when Hitlerism has been destroyed, there must come a federation or a number of federations among European nations, with democracy as the cornerstone of the new grouping. Unless Europe's crazyquilt of rampant nationalisms and medieval economic units gives way to economic and political federation, the end of Hitlerism, like the end of Kaiserism before, will be merely another breathing spell in preparation for new wars.

Consequently, as 1939 has been Mars' year, we fervently hope that 1940 shall witness the end of Hitlerism and the coming of lasting peace through democratic federation in Europe.

PIRMYN
SHARPS AND FLATS

At last the holidays are over, and what a relief! Now there will be no more worrying and fingernail biting as to when the Christmas shopping will be done; and no more confetti in your mouth until another year.

x

Quite a few of the members attended the Christmas party. The committee, including Sue Staliga, Lillian Baronas, Em Ascilla and Ida Matekunas did a good job of making it a successful affair.

x

The New Year's Eve party drew a very large crowd also. The fifty cent tickets included favors and cap; a delicious plate of ham, potato salad, home-made sausage, sauerkraut, and pickles; and plenty of good music. I'll bet those of you who missed it are sorry that you did, for it was undoubtedly the cheapest New Year's a person could have had outside of sitting at home.

x

New Year's Day brought on another celebration in honor of Frank Alis's (Punchy to all "youse guys") birthday. It was held at Wally Kuchins place and included a genuine birthday cake and all the trimmings. It was really a surprise to Punchy and it was all of Onuks' idea.

x

The close of the Holiday Season means getting down to work again. So oil up your vocal chords and prepare them for the strains of "Blossom Time" which we are presenting March 10. This also means that there will be rehearsals twice a week, Tuesdays and Fridays. It is absolutely essential that all rehearsals are attended. If you want to know why, ask Mr. Stephens.

x

THIS 'N THAT—Not being satisfied with welcoming our New Year's, some of our dear boys decided to welcome in the Denver New Year—reason: another chance at kissing all the grils again.

Johnny Rukstala has finally decided that it would be more profitable to give up pinochle and spend more of his time on some other hobby—how about girls, Johnny?

Say! did you see that Super Deluxe coco-cola Wally fixed up for Punchy for his twenty-third birthday?

The war shake-up over there has brought Joey Zukas back to us again.—Sound your bass, Joey—we'll be expecting you at rehearsals.

DON'T FORGET TUESDAYS AND FRIDAYS. —Kazys

Diena Iš Dienos

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Užpereitą šeštadienį įvyko Boleslovo Lėkšnos ir Bronės Šimėnaitės vestuvės.

Jaunavedžiai abu yra Amerikoj gimę, o Lietuvoj užaugę. Abudu yra nariai L. J. K. Ratelio ir aktyviai dalyvauja jo veikime.

Kadangi buvo kviestas Ratelio Choras, tai jaunimo vestuvėse buvo labai daug. Taip sakant, tai buvo tikros lietuviškos vestuvės.

Be choriečių, buvo jaunavedžių, senesnės gentkartės draugų, giminių ir pažįstamų. Hollywood svetainė buvo pripildyta taip, jog turėjo du ar tris kartus duoti vakarienę, nes prie kart netilpo.

Nuotaika vestuvėse buvo kuopuikiausia. Visi šoko, linksminosi ir dainavo lietuviškas dainelės.

Manau, jog svečiai, taipgi ir jaunavedžiai, pilniausiai pasitenkinę vestuvių eiga.

Linkiu jaunavedžiams daug, daug laimės ir laimingo ir linksmo vedybinio gyvenimo.

— Ratelietis.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

(Chicagoj)

George A. Janelunas, 22, su Marion Lewandowski, 23

Eugene Cyrnek, 25, su Lucille Gedmin, 19

Harry Brenner, 22, su Cecilia Wash, 24

August Neniskis, 20, su Helen Landmark, 18

William Deden, 34, su Joan Ponliszak, 25

Casimir Moskwa, 22, su Mildred Zobal, 24

Reikalauja Perskirų

Antoinette Valentinas nuo Zigmond Valentinas

Gavo Perskiras

Marie Messar nuo Peter Męssar

Agnes Kessen nuo Charles Kessen

BERNICE TALALIS-Vanagas

Persiskyrė su šiuo pasauliu Sausio 6 d., 1:30 val. ryto, 1940 m., sulaukęs 26 metų amž., gimęs Brooklyn, N. Y. Chicagoje išgyveno 19 m.

Paliko dideliame nuliudime motiną Oną, tėvą Tamošių, brolį Stanislovą, švogerį Joną Skirmick, jo vaiką Theodore, ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas 326 West 106th St. Laidotuvės įvyks Seredoj, Sausio 10 d., 8:30 v. ryto iš namų į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Bernice Talalis Vanagas giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę liekame,

Tėvai, Brolis, Švogeris ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Lachawicz ir Sunai, Tel. CANAL 2515.

JONAS KERŠNAUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Sausio 1 d., 1:00 val. ryto, 1940 m., sulaukęs 59 m. amž., gimęs Žarėnų parap., Telšių apskr., Gerikonių kaime.

Amerikoj išgyveno 39 m.

Paliko dideliame nuliudimė brolį Juozapą, 10723 S. Michigan ave. ir daug draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas Lachawicz'iaus koplyčioj, 44 E. 108 St. Laidotuvės įvyks Antrad., Sausio 9 d., 9:00 val. ryto iš kopl. bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Keršnausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,

Brolis ir Draugai.

Laid. Dir. Lachawicz ir Sunai, tel. Pullman 1270 arba CANAL 2515.

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 So. Halsted Street

Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAFAYETTE 5800

A. ✚ A.

Stanislovas Kundrotas

Persiskyrė su šiuo pasauliu Sausio 5 d., 1 valandą popiet, 1940 metais, sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoje Vaitiekunų kaime, Grinkiškės valsč., Kedainių apskr. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, po tėvais Anche, 2 brolius: Vladislovą, jo žmoną Aleksandrą ir sunų Edwardą, Bronislavą, 2 pusbrolius: Juozapą ir Antaną ir jų šeimynas ir Kleivių šeimyną ir kitas gimines. Lietuvoje — 2 brolius: Vincentą ir Kastantą ir jų šeimynas, seserį Maselskienę, švogerį ir jų šeimyną ir daug kitų giminių.

Priklausė prie Krol Jagelo Draugijos.

Kunas pašarvotas 4157 So. Kedzie Ave. Telefonas Lafayette 2742.

Laidotuvės įvyks Antradienį, sausio 9 d., 8:30 val. ryto iš namų į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Stanislovo Kundroto giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludę liekame:

MOTERIS, BROLIAI, PUSBROLIAI IR GIMINĖS.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS

BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.

"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904

1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Gražiai Palaidojo Brightonparkietį Vincą Razutį

Daug Žmonių Dalyvavo Laidotuvėse.

Vincentas Razutis mirė gruodžio 31 d. Buvo pašarvotas pas laidotuvių direktorių J. Liulevičių.

Kadangi Vincas Razutis priklausė prie daug draugijų ir klubų, o apart to buvo populiarus biznierius ir malonaus budo žmogus, turėjo šimtus draugų ir pažįstamų. Per visą laiką šermenyse publika skaitlingai lankėsi, o laidotuvių dieną, sausio 4, procesija susirinko šimtai žmonių ir automobilių. Po pamaldų Brighton Parko Lietuvių bažnyčioje Vinco kunas buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Prie vėlionės karsto buvo sudėta apie 20 gėlių vainikų. Liudnas buvo reginys kaip Vinco žmona Antanina gailiai raudojo apgailestaudama savo mylimo vyro, kuris gyvas budamas buvo jai geras ir malonus. Verkė ir ašarojo draugai ir giminės.

Vinco Razučio jau nėra. Mes atsisveikinome su juom amžinai. Dabar mes, likusieji Vinco draugai, kurie dar esame sveiki ir linksmi pasistatykime klausimą, kuris iš musų bus sekantis? Mirtis yra neišvengiama ji laukia musų visų.

Daug Mirė Brightonparkiečių.

Dar visai neseniai mes draugavome su sekančiais brightonparkiečiais Jonas Kasčiukas, Antanas Jokantas, Jurgis Saskus ir daug kitų. Šiandien jų jau nėra musų tarpe.

Nuo savęs išreiškiu širdingiausią užuojautą virš sužymėtų musų buvusių draugų šeimynas. —*Steponas Narkis.*

Amerikos Lietuvių Krepšinio Turnyras Vasario 4 Dieną

Loš Už Chicagos Čampionatą

Prieš kelias savaites kilo mintis turėti turnyrą tarp visų vietinių lietuvių krepšinio komandų Chicagos apylinkėj. Kartu su ta mintim buvo numatyta proga sušelpti musų nelaimingus tautiečius Vilniuje, tad prieš įvykdymą tų minčių, buvo sušauktas susirinkimas sporto veikėjų, ir dabar tas darbas bus realizuotas.

Pradedant sausio 29-tą dieną, užsiregistravusios komandos kovos už pirmą vietą, o vasario 4-tą dieną, paminint Lietuvos Nepriklausomybę, komanda laimėjusi čempionatą loš su Chicagos stipriausia žydų komanda. Žydų sportininkai sutiko lošti, sužinoję, kad dalis pelno bus skiriama vąsiems nukentėjusiems Vilniuje. Kita dalis yra skiriama sustiprinimui Lietuvių sporto Chicagoj, padengiant kelionės lėšas krepšinio komandai nuvykti į Clevelando turnyrą. Tikimės, kad didžiuma sportą mylinčios publikos atsilankys į šį turnyrą pamatyti kaip musų komanda atsilaikys prieš svetimtaučius.

Pradžia turnyro bus sausio 29-tą dieną. Publika galės veltui pamatyti įvairias komandas žaidžiant už čempionatą. Lošimai bus vykdomi vakarais Lincoln mokyklos gimnastikos salėj, Cicero priemiestyj sausio 29, 30 ir 31. Komitetas surengė puikų programą užimponavimui publikos. Vasario 4 d. šokiai, programas ir žaidimai visus patenkins savo įdomumu. Įžanga tą dieną bus 45 centai.

—*Dėdė Kastukas.*

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

DETROIT, MICH.—"Miss America" Patricia Donnelly, kuri susižiedavo su Alabamos futbolistu Frank Bradford.

Radio

Didžiulis Šių Metų Parengimas Sausio 14

"Lietuvių Radio Žvaigždžių Revue"

Daug čikagiečių dalyvaus didžiuliame New City Furniture Mart radio štabo artistų pirmame parengime, kurs įvyks sekmadienį, Sausio 14 d., 1940, naujoje Dariaus-Girėno salėje. Tai bus gera proga visiems pamatyti tuos jaunuolius, kurie džiugino radio klausytojus gerais programais.

Programas prasidės lygiai 4:30 val. po pietų. Butinai atvykite laiku, nes prgoramas bus labai įdomus. Išgirsite gražių dainų, kurias išpildys rinktinis choras, skambės muzika, juokai ir visokios linksmybės. Po visų pasilinksminių seks šokiai prie geros radio orkestros. Įžanga tik viena kaina — 65c. Pasistenkite bilietus įsigyti iš anksto, nes jie greit parsiduoda. Visi dalyvaus šiame parengime, dalyvauk ir Tamsta.

Parengimo Komisija.

Aušros Vartų Baleto Žvaigždės

Koncertas įvyks šįvakar, Women's Club teatre

Šįvakar, Women's Club teatre, 72 E. 11 gt., įvyks Vytauto Beliajaus vadovaujamo baleto koncertas. Perstatys Aušros Vartų baletą — istorinį, klasinį veikalą ir eilę kitokių kurinių.

Žvaigždžių sąstate yra Joana Matečunaitė, kuri atvaizduos Aušros Vartų Panelę Švenčiausią. Ji priklauso prie Beliajaus grupės jau penki metai, buvo pernai Washingtone dalyvauti tautinėj festivalėj. Lankė Šv. Kazimiero akademiją, yra gražio ugio, laiba, skaistaus veido, šviesiais žibančiais plaukais. Vytautas Beliajus vaidins elgėtą, kurs kentė vargą ir badą ir Panelės Švenčiausios malonę patyrė.

Birutė Kremianis bus jo žmona, kuri taip pat kartu su juo kentėjo. Ji Beliajaus grupėj jau per aštuonis metus. Yra gera šokikė ir dalyvavo koncertuose.

Wenetta Grybas, pasižymėjusi artistė. Taip pat Beliajaus baleto sąstate per aštuonis metus ir kartu pasiekė didelį progresą. Kartu važinėjo koncertuoti ir kartu visur dalyvauja. Ji bus aristokratė ir pašoks gražų solo Aušros Vartų koplyčioj.

Bus daug duetų, trejukių, keturiukių ir didesnių grupinių šokių. Visi geri šokikai ir beveik kiekvienas iš jų Beliajaus grupėj per ilgą laiką ir prisidėję yra prie grupės pasigarsinimo. Gyvi ir miklus jaunuoliai.

Kazys Dulinskas ir Irving Levas bus pirkliai. James Carroll — kunigas. Valstietės — Helen Aniszewska, Lillian Cinskaitė ir Julia Katkus. Vaikinai — Edwardas Wolodas, Arturas Tumosa, Kazys Rudauskas, Robert Keller. Čigonai — Alfas Lankus ir Priscilla Kempskaitė. Kaimo merginos — Maria Sala, Julia Rakštis, Helen Kunges, Dorothy Kelly, Charlotte Sarett ir Miriam Rosenbloom. Akolitai — Juozas Lankus ir Leigh Brilliant.

Tikietus gausite Naujienose.

Z.

Janitoriaus Vieta Prie Pečiaus, O Ne Prie Altoriaus

— Skaitytojų Balsai —

Už tai, kad musų lietuviškos parapijos neskiria pinigų užlaikymui zakristijono, visiškai negalima nusiskųsti. Matomai, ekonominiais sumetimais jie tas pareigas uždeda ant bažnyčios janitoriaus, kuris pečių pakuręs skubiai atbėga prie altoriaus žvakes uždegti. Tame irgi nieko blogo nebutų, jeigu tas janitorius atrastų truputį daugiaus laiko tinkamai pasirėdyti kada jisai atlieka zakristijono pareigas.

Bet, kaip dabar tenka pastebėti, ir tai kuone visose lietuvių bažnyčiose, asamas janitorius ateina bažnyčion su savo darbiniais rubais ir tie jo rubai nedaro labai gerą įspūdį prie altoriaus. Ceremonijos yra peramžiaus nustatytos. Kunigai dėvi atatinkamus rubus, kurie yra pritaikyti prie apeigų reikalo. Viskas gražiai blizga ir žiba. Ir štai tas visas ceremonijas pradėti ir užbaigti ateina suvargęs žmogelis elgėtai panašus. Aš čionai kalbu apie laidotuvių ceremonijas bažnyčioje. Tankiai yra laikomos net trejos mišios. Žvakučių ir puošnumo nestinga. Viskas butų kuopuikiausia, jeigu janitorius galėtų pavirsti į zakristijoną. Jeigu jiems nėra skirta pritaikinti rubai, tai pakaktų bent prosytas juodas siutas, balti marškiniai ir juodas kaklaraikštis. Žinomas dalykas, kad barzda taipgi turi buti nuskusta ir turi buti nusiprausęs. Yra buvę atsitikimų, kad kalbami janitoriai ateina apsimurzinę ir dar kamandavoja laidotuvių direktoriams apie karsto įnešimą, išnešimą iš bažnyčios, ir tt. Pažangesni klebonai turėtų susidomėti šita nemalonia smulkmena ir bendrų susitarimu po visas bažnyčias ją atitaisyti.

— *Grabnešys.*

Rado Pamestinuką

Prie 121-mos ir 73rd Court, Palos Heights apylinkėj, Willow Springs policija rado apie savaitės senumo mergaitės kuną. Ji buvo išmesta lotan. Policija dabar ieško motinos.

Dabar Pirk Anglis

Enright Bros. Coal Co., 5832-46 viena iš tų bendrovių, kuri stengiasi pirkėjams visais atžvilgiais pasitarnauti. Čia nevien parduodama geros anglys prieinamiausia kaina, bet ir inžinerijos patarnavimas teikiamas. Bendrovė turi išsidirbusi gerą vardą ir verta pirkėjų. Taigi, pamėgink pirkti iš jos. Tel. Hemlock 0260-1-2.

(Skelb.)

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA OPERATORIŲ viena adata mašinom siuti, pinkerių ir blind stitch hemmers, sekcinis darbas. Turi buti patyrusios prie plaunamų suknelių.
SMOLER BROS.
2300 Wabansia Avenue.

REIKALINGA VEITERKŲ barui ir restaurantui. 666 West 14th St.

HELP WANTED-MALE-FEMALE
Darbininkų-Darbininkių Reikia

GERIAUSIAS DARBAS restaurantuose ir hoteliuose, nuolatinis, geras mokestis. MODERN HOTEL, 879 N. State St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS DRAIVERYS dėl išvežiojimo duonos. 1721 So. Union Avenue.

REIKALINGAS ŽMOGUS ant farmos, prižiurėti keletą gyvulių. Valgis ir drabužis. AUGUST DAUGELA, 3849 West 66th St.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

NAMŲ REIKMENŲ TAISYMAS Taisome baldų nubraižas ir finišą, plaunamas mašinas, šaldytuvus, klynerius, pečius ir radijus. Visas darbas garantuotas. ALEX ALEŽAUSKAS, 6343 So. Western Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BUČERNĖ—GROSERNĖ. Dirba du bučeriai. Biznis geras ir pelningas. Priversta esu parduoti, nes turiu išvažiuoti į kitą miestą. Atsišaukite į—

NAUJIENAS,
Box 1120.

PARDAVIMUI TAVERNAS pilnai įrengtas, tinkas naktiniam kliubui. Šaukti po 3 val. po piet. Vincennes 3909.

PARDAVIMUI SALIUNAS, Pilnai įrengtas tinkamas dėl naktinio klubo. Šaukite Vincennes 3909 po 3 po pietų.

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: P. Arlauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas—Pirm. Pagelb., 4015 W. 13th st.; J. Keturakis—Nut. raštininkas, 1525 So. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondrotas—Fin. Rašt., 113 W. Germania place; E. Ramašauskienė—Kontrolės rašt., 1218 S. Independence blvd.; St. Niprikas— Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Globėjai: A. Mieraviče, 2539 W. 46th pl., ir F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas—Korespond., 1414 S. 49th Ct., Cicero. Ill.; K. Balčiunas—Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

12 WARDO AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: J. Svitorius—Pirm. 4000 So. Talman ave.; F. Žiekus —Pirmin. Pagelb., 2554 W. 40th st.; Paul J. Petraitis—Nut. rašt., 752 W. 33rd st.; Tel. Victory 8770; Lucille Dagiutė— Finansų rašt., 2902 W. Pershing rd.; P. Montvidas—Kontrolės rašt., 4005 South Artesian ave.; K. Sova—Kasos globėjas, 4001 S. Maplewood av.; Helen Gramantienė — Kasierius, 4535 So. Rockwell st.; Dr. T. Dundulis—Dr.-kvotėjas, 8939 So. Claremont ave.; A. Miller—Teisėjas, 4258 S. Western ave.; J. Balčitis—Maršalka. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. trečią sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd st. Nariais gali buti vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

LIETUVOS BENO KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Frank Bistras—Pirm., 4548 So. Francisco ave.; Jonas Rakauskas —Pirm. pagelb., 750 W. 35th st.; Edward Grushas—Nut. rašt., 3549 S. Halsted st.; Constantas Janushauskas—Kasierius, 3461 S. Morgan st.; Petras Marozas—Fin. rašt., 1649 So. Harding st.; Kasos Glob. (2) Harry Reksnis ir John Dounis; Ignatz Yorevich—Maršalka, 3347 S. Morgan st.; Joseph Grushas — Korespondentas, 3549 So. Halsted st.; Jonas Rakauskas — Beno Lyderis-pirm. Band praktikos yra kas antradienio vakarą 8 val. Shemett svet., 3336 Lituanica ave. Chicago, Ill.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PUIKI PRADŽIA mažai šeimai—4 kambarių katedžė, šeimos farma. Vidus reikalingas pataisymo, 3 mylios vakaruos nuo miesto ribų. Kaina $970—$125 pinigais — $12 mėnesy. Rašyti Box 1126, 1739 So. Halsted.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ krautuvė, 3 apartmentai, garažas, geram stovy priešais Humboldt Parkų. Bargenas. Box 1123, 1739 So. Halsted Street.

PARDAVIMUI KATEDŽĖ, 7-nių kambarių, pečium šildoma, verta $5,000, už $2800.00. AUGUSTAS DAUGELA, 3849 West 60th St.

PUIKI PROGA mažai šeimai — 4 kambarių katedžė, šeimos farma. Vidus reikalingas pataisymo, 3 mylios vakaruos nuo miesto ribų. Kaina $975—$125 pinigais — $12 mėnesy. Rašyti Box 1126, 1739 So. Halsted.

$3750.00—64 PAULINA gražus 6 kambarių namas, garu šildomas naujas pečius, didelis garažas. Švarus.

$4760—81 NORMAL AVENUE, 4 flatų, pajamų $110 mėnesy, mokesčių $60—bargenas.

8110 SO. ASHLAND aukštos klasės kambariai, 2—5 kambarius, tile maudyklė, krautuvė, garažas. Kainavo $59,500 pastatyti. Dabar $17,500.

$14,500 ar siulymas, aukštos klasės trijų flatų—6 kambarių, šalinis įvažiavimas, 3 karų garažas, arti 83rd ir Ada. Kreiptis į

MR. MEDORA,
8110 Ashland Ave. tel. Stewart 3601

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

SIULOMA TIKRA VERTYBĖ jei pavargęs. Apžiurėkit šią žemę, virš 22,000 ketv. pėdų turtingos aukštos žemės, gesas, elektrika, grįstas kelias, be asesmentų, užgirtas title—viena paskola — 3 mylios vakaruose nuo Harlem avenue, tuoj už Chicagos. Kaina $575—$125 pinigais. $10 mėnesy. Rašyti Box 2201, 1739 So. Halsted St.

GRAND AVENUE FARMA (prieina prie šio populiario vieškelio), rytuos nuo Wolf kelio—patvirtintas ilgametis finansavimas, arti 12,000 ketv. pėdų, grįstas kelias, elektrika, title be skolų, patogu iki buso, mokyklos, žemė aukšta, kaina $275. $50 pinigais—$5.00 mėnesy. Rašyti Box 1122, 1739 So. Halsted St.

IDEALI PROFESIONALEI AR ATGYVENUSIAI ŠEIMAI

Nepaprastai gerai užlaikyta kauntės farmos turtas, 8 kambarių namas, dideli barne prie didelio vieškelio, kiek medelių, visuomet savininko gyvenama. Nuosavybė kovo 1 d. Keletas minučių į šiaurės vakarus nuo River Forest. Kaina $6,000—$150 pinigais, patogiais mėnesiniais išmokėjimais. Rašyti Box 1124, 1739 So. Halsted St.

2½ AKRŲ KAUNTĖS nuosaybė prie grįsto kelio, elektrika, patogumas į mokyklą, puiki žemė, kelios minutės nuo Maywood Du Page kauntėj, kur mokesčiai žemi. Kaina $875.00—$175.00 pinigais, $10.00 mėnesy. Rašyti Box 1125, 1739 So. Halsted St.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

PLUMBING & HEATING
Įrengimai ir Apšildymas

ŠILDYMO REIKMENS
BOILERIAMS DALYS
ir sekcijos visiems boilerių ir radijatorių gaminiams.
VISKAS UŽTIKRINTA
IKI 50% SUTAUPYSI
Nereikia išmokėti 3 metai išmokėti.
C. Miller Supply Co.
1247 W. Lake St.
Tel. MONROE 3387

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąjį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS"

1739 S. HALSTED STREET

Chicago, Ill.

MEKSIKOJ

Rašo
DOMINIKAS KURAITIS

TARP CHICAGOS IR MEKSIKOS

Tarp Chicagos ir Meksikos rubežiaus, Loredo, Texas valstijoj, yra keturiolika šimtų mylių. Atrodė, kad kas keturis šimtus mylių į pietus, oro temperatura keitėsi. Darėsi vis šilčiau. Prie sienos gerokai sušilo ir apsiaustų čia nebereikėjo. Reikėjo važiuoti išilgai Illinois valstijos, skersai Misouri ir virš šešis šimtus mylių per milžinišką Texas valstiją. Missouri valstija ukiais ir gamtos turtais mažai kuo skyrėsi nuo Illinojaus, bet Texas valstijoj — jau visai kas kita. Čia ir medžiai kitokie, čia ir žemė skiriasi — rudas smėlis, kuriame mažai kas auga. Žmonės atrodo suvargę, muliukais važinėja. Laukai didžiumoj dykuma — apaugę laukinėmis žolėmis ir mažais krumeliais. Trafikas irgi mažas, nes miesteliai maži ir didesniam bizniui ir judėjimui nėra iš ko pasilaikyti. Kelias visur buvo geras, turbut Washingtono arba valstijos užlaikomas. Neturtingi apylinkės gyventojai — negrai vargu butų galėję tokį kelią ištaisyti.

MEKSIKOJ

Texas valstija buvo neturtinga, palyginta su Illinojum, bet įvažiavus į Meksiką, atrodė, kad patekai į visai naują pasaulį. Čia civilizacija dar neužkliuvo arba buvo palaidota pirm negu užgimė. Veidų žmonės čia turbut neprausė, ir iš tolo stovėdamas aiškiai jautei, kad maudytis čia irgi nepriimta. Šypsenos iš vietinių žmonių negalėjai išgauti už pinigus. Ištikro, nėra jiems ko šypsotis.

Jų maži muliukai — tai svarbiausias, didžiausias ir turbut vienintėlis turtas. Jie greiti, sumanus ir nesipriešindami kartu su savo šeimininkais neša sunkią šios pasaulio dalies gyvenimo naštą.

Tarp Meksikos sienos, prie Loredo, ir Meksikos Miesto, krašto sostinės, yra apie aštuoni šimtai mylių. Apylinkės mažai apgyventos, didžiumoj kalnai, tušti laukai, ir gal tik kas trisdešimts mylių užkliuni į mažą suskurdusį kaimelį, kur nakvoti gana baisu, bei sunku rasti valgyklą, kur butų galima padoriai pasivalgyti. Buvo pora didesnių miestelių ir ten radom neblogus viešbučius. Jie matyt pasilaiko vien iš amerikiečių turistų, nes sunku suprasti, kaip vietiniai žmonės gali jų patogumais naudotis. Jų neturtas draudžia jiems tokias prašmatnybes.

Kelio čia nereikia klausti. Nėra numerių, kaip Amerikos pusėj, bet paklysti irgi negalima. Visoj šalies dalyj yra tas vienas kelias, einantis iš Loredo į Meksikos Miestą. Jis yra išpiltas su smala ir žvyru ir juo galima važiuoti taippat gerai, kaip ir Amerikos cementiniais keliais. Trafiko kaip ir nėra. Tik retkarčiais pralenki arba sutinki savo tautietį-amerikietį turistą. Patys meksikiečiai labai keliauja. Automobilių teko matyti tiktai prie didesnių miestelių. Tie patys buvo pasenę, nudėvėti Amerikos gamybos automobiliai. Atrodo, kad Meksikos ukininkui — automobilis — nepasiekiama brangenybė. Kaip jis automobilį pirks, jei jis neturi ką parduoti? Jeigu gauna progos uždarbiauti, tai uždirbtus pinigus turi suvartoti paprasčiausioms gyvenimo reikmenims. Ir tai jų negana. Pramonės mažai, kelių mažai, tad meksikietis ukininkas, gyvena sau vienas kalnuose, susikrapšto ten sau ir šeimai maisto, ir pasistatęs belangę, mažą landynę, randa ten prieglaudą nuo perkarštos saulės ir lietaus.

(Bus daugiau)

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

● Ties 1200 N. Waukegan Road, Lake Foreste, automobilis pritrenkė prie stovinčio troko ir užmušė 23 metų jaunuolį, Thomas F. Duffy, nuo 941 N. Waukegan Rd., Deerfield. Trokas priklausė užmuštajam. Jis buvo išlipęs pažiurėti kas sugedo.

● Prie 144-tos gatvės kryžkelio Doltone Chicago and Eastern Illinois traukinys sudaužė keleivinį automobilį ir užmušė du jaunuolius, 18 metų Dorothy Medendorf, nuo 13829 Atlantic street, ir 19 metų Charles T. Williams, nuo 138th ir Racine avenue. Koronerio džiurė, tyrinėjusi įvykį, įsakė geležinkeliui prie kryžkelio pastatyti sargą.

Bando Apkarpyti Miesto Išlaidas

Miesto finansų komisija, kuri dabar svarsto šių metų biudžetą, raportuoja, kad išlaidas sumažins nuo $57,805,248 iki 56 milionų dolerių. Komisija aiškina, kad nemažins darbininkų skaičių įstaigose, bet jų operavimo lėšas.

$6,000,000 Pašalpai

Pažangių chicagiečių organizacija, Illinois Conference of Social Legislation, priėmė rezoliuciją, reikalaudama legislaturos paskirti po $6,000,000 kas mėnesį bedarbių šelpimui.

Užsikrto Janitorių Unijos-Savininkų Derybos

Dėl penkių metų sutarties

Chicagos janitorių unija dabar veda derybas su namų savininkais dėl naujos sutarties janitoriams. Įvyko keturios derybų sesijos, bet jos užsikirto ir galimas daiktas, kad kils streikas.

Namų savininkai reikalauja penkių metų sutarties. Unija su tuo nesutinka. Už metų-kitų pragyvenimas gali pabrangti ir darbo sąlygos pasikeisti, o janitoriai butų suvaržyti sutartim, kurioj visų aplinkybių negalima numatyti.

Unija taipgi priešinasi simpatijos streikų draudimui.

Ir Dar Gavo $1,000!

Į bėdą pakliuvo 25 metų chicagietis Charles English, nuo 2818 Lexington avenue. Jis prisipažino policijai, kad newyorkietis James C. Kelsey jam sumokėjo $1,000 už štai kokį patarnavimą. English turėjo nugirdyti Kelsey'o žmoną ir nusivilioti ją į viešbutį. Tai padarius Kelsey juos "atrado" kompromituojančiose aplinkybėse ir tuo pasiremdamas gavo divorsą.

English dabar turės atsakyti už tą pasitarnavimą kriminaliam teismui.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJ

● Policija areštavo ir įkalino du chicagiečius, kaltinamus 51 metų Louis Mikolajczyko sumušimu. Jisai gyvena adresu 3036 Cullerton street ir dirba maisto krautuvėj ties 3708 W. 26th st. Areštuotieji yra Joseph Kovky, 36, nuo 1845 W. 23rd Place, ir Henry Hlavacek, 47, nuo 1533 S. Cuyler avenue. Priežastis esanti nesusipratimas su unija.

● Vandens vamzdžiai užšalo Joseph Priani namuose, 2634 N. Ashland avenue. Jis apkrovė juos laikraščiai ir uždegė. Vamzdžiai atsileido, bet gaisrininkai turėjo atskubėti jo butą gesinti. Nuostolai — $250.

● Du piktadariai užvakar pasivogė $372 iš puošnaus Chicago Klubo, adresu 404 South Michigan avenue.

● Valstijos sveikatos laboratorijos Chicagoj surado, kad sugedusi kiaušiena buvo priežastis vidurių ligų, kurios pasireiškė Manteno ligoninėj. Sirgo arba tebeserga apie 100 įnamių.

● Marcio Saravve de Moraes, brazilietis, gyvenantis Chicagoj, adresu 918 Lakeside Place, nutarė patapti piliečiu. Užvakar jo reikalas atsidurė pas federalį teisėją Barnes. Imigracijos biuras priešinosi suteikimui jam pilietybės, nes Moraes "nelabai patenkintas Jungtinėmis Valstijomis". Čia atvažiavęs susikivirčijo su žmona ir ji pasiėmė divorsą. Teisėjas Barnes imigracijos biuro protestą atmetė ir pareiškė, kad šimtai vyrų turi vargus su žmonomis, bet tas dar nereiškia, kad jie nėra geri piliečiai.

● Nuo Kalėdų eglaitės kilo gaisras adresu 7120 Ingleside avenue, Raymond Morrison bute. Sudegė kambarių įrengimai, kanarka ir šuo.

● 5-tos ugniagesių komandos kapitonas Paul Zwiefka ir ugniagesys Edward Tommel buvo sužeisti, begesinant gaisrą, kuris kilo apleistam triobesyj prie 1901 Webster avenue. Namas priklausė Chappel Ince Cream bendrovei.

● 49 metų Samuel Delao prisipažino policijai, kad jisai nužudė chicagietę Nellie Sharp, kurios kunas buvo atrastas krynioj prie 3507 Wentworth avenue. Delao buvo nužudytosios žentas, vedęs jos dukterį Cleota. Gyveno adresu 207 W. 25th place. Delao aiškinosi praradęs kantrybę nužudytosios nuolat raginamas eiti darbo ieškoti.

Mirė Žymus Biznierius, S. Kondrotas

Sausio 5 d., po ilgos ligos, pasimirė Stanislovas Kondrotas. Per ilgus metus buvo žymus biznierius Town of Lake apylinkėj. Vėliausiu laiku gyveno Brighton Parke.

Bus laidojamas rytoj, sausio 9 d., šv. Kazimiero kapinėse. Kunas pašarvotas adresu 4157 So. Kedzie Ave. Laidotuves tvarko dir. J. F. Eudeikis.

Eleveiterių Op. Unija Laimėjo Algų Pakėlimą

Eleveiterių operatorių unijos lokalas 66 skelbia, kad pasirašė naują sutartį su Chicagos rezidencinių viešbučių savininkais. 1,000 unijos narių, dirbančių viešbučiuose, gavo 10% algų pakėlimą. Darbo diena bus aštuonių valandų ir operatoriai gaus pusantros algos už viršlaikį.

IŠ LIETUVOS AMERIKON PER KARO SRITIS

J. J. Žuko Patyrimai Lietuvoj ir Kelionėj

(Tęsinys)

VIII

Laive buvo keli negudrųs šposininkai. Jie mėgo negudrius šposus krėsti su nelaimingais, suvargusiais žydais-pabėgėliais, kurių buvo labai didelis nuošimtis tarp keleivių. Tai buvo pasigailėjimo verti sutvėrimai, bet kaip bendrai žydams Europoj, taip ir jiems kai kurie kiti laivo keleiviai jautė didelę antipatiją.

Plaukiant Gibraltaran, Anglijos karciviai, nuims nuo laivo visus žydus ir pasiųs juos atgal Vokietijon. Tai buvo žiaurus pasišaipymas iš tų nelaimingų žmonių tragedijos, bet negalėjai nesusijuokti matant kas įvyko. Staiga nuo dėnio ir iš visų bendrų kambarių dingo visi žydai. Kai tik kiti nugirdo gandą apie "siuntimą Vokietijon", žaibo greitumu tas gandas apibėgo visus žydus, ir ką jie nedarė tuo momentu, tuojau viską metė ir pasileido bėgti į kajutes. Apatiniuose, kajučių aukštuose buvo tikras sumišimas. Vieni bėgiojo čia, kiti čia, ieškodami savo kambarėlių. Suradę, užsirakinėjo, kai kurie užsibarikadavo ir turbut panikos apimti laukė Anglijos kareivių. Visose kajutėse viešpatavo amžina tyla, tik retkarčiais drąsesnis pabėgėlis pradarydavo atsargiai duris ir iškišdavo nosį per plyšį pasidairydamas ar kartais kareiviai koridoriais neateina.

Laivas pasiekė Gibraltarą, pabuvo ten trumpą laiką, ir keliavo nekliudomas toliau. Kaip buvo galima tikėtis, Anglijos ar kiti kareiviai laive keliaujančių žydų nei nemanė paimti po areštu.

Išplaukus iš Gibraltaro gyvumas vėl grįžo laivan. Vėl visi žydai išėjo iš savo kajučių ir grįžo dėnin, į laivo salę, ir kitus bendrus kambarius. Bet neilgam.

Prie Azorų?

Buvo vakaras kai pasiekėm Azorų salas Atlantiko vandenyne. Laivas ten nestojo, bet pravažiavo pro šalį pasukęs kelis laipsnius į šiaurvakarius. Staiga, tolumoj pasirodė žybčiojanti šviesa, ir kartu tarp laivo įgulos pasireiškė sujudimas. Žiburį pastebėjo ir keleiviai, bet pagalvojo, kad tai turbut švyturys arba Azorų pakrantės pludė ir perdaug nesisielojo. Bet įvyko keistas dalykas. Žybčiojanti žiburio šviesa pranyko ir už minutės pasirodė visai kitam juros krašte. Netrukus vėl pranyko, bet ir vėl pasirodė. Ir vėl — kitoj vietoj. Taip tas žiburys šokinėjo po visą jurą per keliolika minučių.

Tai matydami keleiviai suprato, kad tai turbut ne švyturys arba pludė. Negalėjo buti mina, nes minos neturi žiburių...

"Submarinas!" beveik vienu sykiu kaip perkunija keleivius trenkė viena ir ta pati mintis. Chaosas prasidėjo laive. Prie Gibraltaro išgąsdinti žydai laive kaip žaibai šovė į apatinius dėnius ir vėl dingo kajutėse. Netrukus iš visų kajučių langelių pasipylė tikras visokių popierių lietus ir nuklojo vandenį tiek tirštai, kad apie laivą vien baltuojančius popierio sklypus matei.

Laivas tuo tarpu sustojo.

Panika tarp žydų buvo tikrai didelė. Submarinas — bet nežinia koks. Gal anglų, gal francuzų, o gal vokiečių? Juk vokiečiai daugiausia submarinais veikia juroje. Jeigu vokiečiai — tai buvo galima iš anksto spėti, kad jie su keliaujančiais žydai neapsieis labai švelniai. Aštriai kamantinės, darys kratą, ir jeigu ką nors įtartino ras, tai nežinia kas gali buti. Tokios buvo jų mintys ir tuojau supratom kodėl tas popierių "lietus" iš kajučių langelių. Tai buvo įvairus laiškai, dienynai, dokumentai ir kiti popieriai, kurių turinys turbut buvo nepalankus vokiečiams.

Kas Įvyko?

Laive viešpatavo mirtina tyla. Burelis keleivių, kurie nematė reikalo slėptis kajutėse, stovėjo ant dėnio įbedę akis į tamsumą. Įgula tyliai slankiojo tarp viršutinių kabinų šešėlių arba budėjo atsistoję prie gelbėjimo laivelių.

Keleiviai nežinojo ko laukti. Ar laivą torpeduos, ar skandins? Gal kartais užgriebs ir visi atsidursim kokioj nors koncentracijos stotyj? Ar bematysime Ameriką? Visokiausios mintys ėjo per galvą, ir keistas dalykas — laivas galėjo toj minutėj nueiti dugnan torpedos susprogdintas, bet nei vienas ant dėnio stovėjusių keleivių nesirupino savo daiktus iš kajučių gelbėti, ar bent paltą pasiimti, kad nereikėtų šalti patekus atviron juron mažuose gelbėjimo laiveliuose. Jie lyg nepaisė, kad gal ir jų gyvybėms pavojus grėsia. Prisiskaitę laikraščiuose apie skandinimus, štai, jie patys susidurė su baisiuoju submarinu, ir momento įdomumas juos taip suinteresavo, kad niekas daugiau nerupėjo kaip tik nors pamatyti kas įvyks.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ SKAITYTOJŲ KONCERTAS

SEKMADIENĮ

Sausio-January 14 d. 1940

Pradžia 4 val. po pietų

Rubsiuvių Svetainėje

333 SOUTH ASHLAND AVENUE

Visi "Naujienų" skaitytojai, kurie prie durų parodys kvitą už apmokėtą prenumeratą, bus įleidžiami veltui.

Šiame Koncerte bus išdalinta dovanos kontestantams ir skaitytojams. Bus labai gražus programas, kurį išpildys Chicagos Liet. Vyrų Choras, po vadovyste K. STEPONAVIČIAUS.

:: Sokiams grieš GEORGE STEPONAVIČIAUS orchestras ::

Svečiams Įžanga 40c Asmeniui.

Kviečia Krepšininkus Į Turnamentą

Chicagos ir apylinkės Lietuvių basketbolo komandos kviečiamos ir vakarinių valstybių Lietuvių Amerikos čampionato turnamentas, per kurį manoma išrinkti tris geriausias komandas ir pasiųsti į Cleveland, Ohio žaisti už U. S. lietuvių čampionatą balandžio 6 ir 7 d. d.

Vasario 4-tą rengiama Amerikos Lietuvos Dienos paminėjime ir Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių programe, Cicero Stadijone, įvyks galutinas (finals) žaidimas šio turnamento kaipo dalis tos dienos programo.

Rateliai, norinti stoti į turnamentą, prašomi prisiųsti žemiau paduotą blanką į "Naujienas" arba Turnamento Komitetui, antrašu 6912 So. Western avenue, Chicago, Ill. ir gausite reikalingas formas ir informacijas.

ENTRY BLANK

Midwest Lithuanian Championship Basketball Tournament
JANUARY 29, 30 and 31—1940.
FINALS, CICERO STADIUM, BEBRUARY 4—1940

NAME OF TEAM .....

MANAGER .....

ADDRESS .....

PHONE .....